

Herning
Kommune

Årsberetning 2007

Herning
Kommune

Årsberetning 2007

Indhold

Side 1 Forord

Side 2 Beretning

Side 5 Sektorbeskrivelser

Side 30 Regnskabsprincipper

Side 35 Regnskabsopgørelse

Side 38 Finansieringsoversigt

Side 39 Balance

Side 40 Omkostningsbaseret resultatopgørelse

Side 41 Pengestrømme

Side 42 Omregningstabel

Side 43 Anlægsoversigt

Side 44 Noter

Side 49 Nøgletal

Side 53 Påtegning

Side 55 Byråd og direktion

Årsberetningen er udarbejdet for Herning
Byråd af Herning Kommunes Budget- og
regnskabsafdeling.

Herning Kommune
Rådhuset
Torvet
7400 Herning

Grafisk design, fotosats og tryk:
A/S Grafisk Centrum

Forord

Sund drift, stærk økonomi og højt aktivitetsniveau

Herning Kommune er en kommune med en sund drift og en stærk økonomi. Det viser årsberetningen for 2007. Den første årsberetning efter kommunesammenlægningen 1. januar 2007. Den beskriver nogle af de initiativer, der er taget i Herning Kommune i det forløbne år.

2007 har på mange måder været præget af fokus på sikker drift i en til tider kaotisk virkelighed. Det har været et år præget af læring og aflæring. Plejer er blevet godt og grundigt udfordret i Herning Kommune. Det har været sundt at få rutiner og mønstre ændret. Der er skabt samarbejde og synergi på tværs af forvaltningerne, til gavn for borgerne i Herning Kommune.

2007 har været et år hvor mange nye politikker har set dagens lys. Vi har bl.a. vedtaget en handicappolitik, en idræts- og fritidspolitik, en kulturpolitik samt en bibliotekspolitik, og vi er i fuld gang med at udfærdige de konkrete handlingsplaner, der skal føre politikkerne ud i livet.

Men 2007 var ikke kun et år, hvor vi koncentrerede os om at smelte de fire sammenlagte kommuner til en velfungerende kommunal organisation. Der var også kræfter til store udfordringer, store investeringer og store planlægningsopgaver. Vi fik sat byggeriet af Kunstens Hus til ca. 150 mio. kr. i gang.

Og vi fik taget hul på Herning Kommunes største satsning på udvikling af Hernings Bymidte med arkitektkonkurrencen "Herning... Den levende By". Men uden at glemme, at der er andre byer og bymidter i Herning Kommune. I Vildbjerg færdiggjorde vi en bymidte med et spændende torv – og forarbejdet til nye, spændende byfornyelser i Kibæk og Sdr. Felding blev gjort.

Vi havde også kræfter til at belønne landsbyen Hod-sager for en imponerende stor lokal indsats, så de nu har udbygget deres multicenter med en længe ønsket topmoderne idrætshal, og i en anden af vore mindste landsbyer, Vind, har vi belønnet borgerne for en tilsvarende stor indsats, så de i 2007 fik færdiggjort deres nye Landsbycenter Vind - et imponerende centrum for aktiviteterne i deres landsby.

Jeg nævner det som illustrative eksempler i årsberetningen, som har til formål at give kommunens borgere et overordnet indtryk af ikke bare kommunens økonomiske virksomhed, men også af, at vi satser på udvikling i hele kommunen. I Herning, i byerne, i landsbyerne og i det åbne land.

Herudover skal årsberetningen give borgerne en indsigt i, hvordan ressourcerne på de forskellige områder er blevet anvendt i regnskabsåret 2007.

Interesserede borgere kan i øvrigt altid få yderligere information om enkeltheder i regnskabet. Man er altid meget velkommen til at kontakte kommunens budget- og regnskabsafdeling.

Det følger naturligt af, at byrådet som det første punkt af visionen for Herning Kommune har vedtaget, at vi skal være "Kommunen hvor borgeren sættes i centrum gennem åbenhed, nærhed og en levende demokratisk dialog".

Hermed god læselyst med årsberetningen for 2007, der sammen med kommunens øvrige planer mv. kan ses på www.herning.dk

Med venlig hilsen

Lars Krarup
Borgmester

Generelle bemærkninger til regnskab 2007

Kommunernes økonomi 2007

KL og regeringen indgik den 12. juni 2006 aftale om kommunernes økonomi i 2007.

Det er aftalt, at kommunernes serviceudgifter i 2007 udgør 195,2 mio. kr. inklusiv nye opgaver som følge af kommunalreformen, reguleringer i medfør af DUT-princippet samt den tillægsaftale, som KL og regeringen indgik 14. september. Baggrunden for tillægsaftalen var, at der med udgangspunkt i de faktiske udgifter i amterne på det sociale område i 2005 må forventes, at de sociale udgifter i 2006 vil overstige det oprindeligt forudsatte beløb.

Rammerne for den kommunale økonomi skal ses i sammenhæng med de muligheder, kommunerne har for at tilvejebringe et råderum til serviceforbedringer gennem digitalisering, omprioriteringer og bedre ressourceudnyttelse.

Regeringen har tilkendegivet, at den aktuelle konjunktursituation og presset på bygge- og anlægssektoren indebærer, at der er betydelig risiko for flaskehalse og øget inflation. Regeringen og KL har på den baggrund tilkendegivet, at den offentlige sektor bør udskyde anlægsarbejder af mindre presserende karakter.

Regeringen og KL er enige om, at etableringen af større og mere bæredygtige kommuner bør føre til en større frihed i tilrettelæggelsen af de kommunale opgaver betinget af en større gennemsigtighed om resultater og opfyldelse af aftalte målsætninger.

Hensynet til en holdbar udgiftspolitik nødvendiggør, at kommunerne har mulighed for at tilrettelægge en effektiv udgiftsstyring og sikre en effektiv ressourceudnyttelse. Regeringen vil løbende arbejde for at fjerne u hensigtsmæssige administrative barrierer herfor. Der vil endvidere løbende være en opfølgning på administrative konsekvenser for kommunerne af ny statslig regulering. I forlængelse heraf bør den statslige finansiering af nye initiativer som hovedregel tilrettelægges i overensstemmelse med principperne for mål- og rammestyring.

Regeringen og KL er enige om, at kommunalreformen åbner mulighed for den enkelte kommune for over en flerårig periode at hjemtage en række effektiviserings- og synergigevinster – både som følge af sammenlægning og som følge af overtagelse af nye opgaver. Regeringen og KL er enige om vigtigheden

af, at gevinsterne identificeres, og at der i kommunerne lægges en plan for realiseringen heraf over de kommende år.

Der er enighed om, at det økonomiske råderum, som skabes ved at udnytte disse effektiviserings- og synergimuligheder, tilfalder kommunerne.

Den nye struktur betyder også, at opretholdelsen af en holdbar udgiftspolitik i høj grad beror på beslutningerne i den kommunale sektor. Kommunalreformen og hensynet til fastholdelse af en ansvarlig økonomisk politik understreger således behovet for et stærkt samarbejde mellem regeringen og kommunerne.

Regnskabsresultat

Den ordinære driftsvirksomhed udviser et overskud på 110,4 mill. kr.

I forhold til det korrigerede budget er der en forbedring på 61,4 mill. kr., som primært kan henføres til serviceområderne Administration samt Renteindtægter.

Anlægsudgifterne udgør 195,7 mill. kr. mod forventet 280,5 mill. kr. Mindreforbruget på 84,8 mill. kr., som er en tidsmæssig forskydning (jf. note 5 overføres beløbet til 2008 eller senere), vedrører primært serviceområderne Trafik, Ældre samt Administration. Vedrørende byggemodning har der været indtægter for 102,8 mill. kr. og udgifter for 116,1 mill. kr., hvilket forøger kommunens udlæg på området med i alt 13,3 mill. kr. (jf. note 7).

Resultatet af det skattefinansierede område viser herefter et underskud på 98,6 mill. kr., som samlet set dog er 158,1 mill. kr. bedre end det korrigerede budget, hvor der var forventet et underskud på 256,7 mill. kr.

Af anlægsudgifterne på 195,7 mill. kr. vedrører 23,0 mill. kr. ældreboliger, Søglimt, og 19,9 mill. kr. ældreboliger, Birketoft. Heraf er 91%, eller i alt 39,0 mill. kr., forlods udlagt af kassebeholdningen mod forrentning. Disse udlæg lånefinansieres i 2008 eller senere.

9,2 mill. kr. vedrører Vestergade 100, mens der er en udgift på 28,0 mill. kr. vedr. ældreboliger vesterled. Disse 2 anlægsarbejder er lånefinansieret i 2007.

Der er i regnskabet for 2007 en ekstraordinær udgiftspost på 180,6 mill. kr., som er betaling til staten i forbindelse med energihandlerne.

Driftsregnskabet for spildevandsområdet og renovationsordningen har givet et overskud på 44,2 mill. kr. Anlægsudgifterne udgør i alt 34,9 mill. kr.

Anlægsinvesteringer betales over en årrække af forbrugerne over taksterne. Resultatet af det takstfinansierede område viser herefter et samlet overskud på 9,3 mill. kr.

Det samlede regnskabsresultat for det skatte- og takstfinansierede område viser et underskud på i alt 269,9 mill. kr. mod et forventet underskud på 435,6 mill. kr.

Likviditetens udvikling

Årsbudgettet blev vedtaget med et kasseforbrug på 139,3 mill. kr.

I 2007 blev der givet tillægsbevillinger på netto 152,4 mill. kr. i udgift, som fordeler sig således:

<u>Skattefinansieret område</u>	Mill. kr.
Driftsudgifter	136,7
Anlægsudgifter	125,2
Renter	-3,9
Finansiering mv.	<u>-126,2</u>
I alt yderligere indtægter	131,8

Takstfinansieret område

Driftsudgifter	16,0
Anlægsudgifter	<u>4,6</u>
I alt yderligere udgifter	<u>20,6</u>

I alt 152,4

Kassebeholdningen (incl. obligationer)

Kassebeholdningen er i løbet af 2007 blevet formindsket med 179,9 mill. kr. til 324,7 mill. kr. ved udgangen af året. I forhold til det korrigerede budget er dette dog en forbedring på 111,8 mill. kr.

Af denne kassebeholdning vedrører en del udviklingsfonden samt statens andel af energihandlerne, som tilbagebetales i 2008. Endelig tilhører 0,1 mill. kr. biomasseområdet.

Endvidere udgør beholdningen af deponerede beløb, aktier og obligationer 620,6 mill. kr. mod 622,0 mill. kr. ved årets begyndelse. Denne post indgår i

de langfristede tilgodehavender og er primært deponeringer foretaget i forbindelse med energihandlerne.

Herning Kommunes nettogæld til det takstfinansierede område - spildevand, renovation og biomasse - udgør 3,7 mill. kr. ultimo regnskabsåret.

Befolkningsudvikling

Herning Kommunes befolkningstal er i løbet af 2007 vokset med 610 personer, så der ved udgangen af året er 84.208 indbyggere.

Stigningen i indbyggertallet dækker over forskydninger inden for de enkelte aldersgrupper. Antallet af småbørn er faldet, mens der er blevet lidt flere skolebørn. De 17-24 årige er steget med i alt 245 personer svarende til 3,1%. De erhvervsaktive i alderen fra 25 til 59 år er reduceret med i alt 223 personer, hvilket dog er forholdsvis beskedent i betragtning af gruppens samlede størrelse, nemlig 0,6%.

Til gengæld er der blevet flere personer over 60 år i kommunen. De 60-64 årige er steget med 200 personer svarende til 3,8% mens antallet af indbyggere på over 65 år er øget med 298 personer svarende til 2,5% fra 1. januar 2007 til 1. januar 2008.

Befolkningsudviklingen			
Alder	1.1.2007	1.1.2008	Ændring
0-6	7.598	7.552	-46
7-16	11.406	11.542	+136
17-24	7.780	8.025	+245
25-59	39.665	39.442	-223
60-64	5.222	5.422	+200
65-74	6.663	6.895	+232
75-	5.264	5.330	+66
Alle	83.598	84.208	610

Kommunale fællesskaber

Herning Kommune deltager i flere kommunale fællesskaber, blandt andet Naturgas Midt/Nord I/S, I/S Østdeponi, Turistforum Midtjylland og Modtagestation Vestjylland I/S samt Miljøcenter Vestjylland I/S.

Personale

Hvert år skal personaleforbruget oplyses i regnskabet. Da det er det første regnskab for ny Herning Kommune, er det ikke relevant at vise forbruget for de seneste 3 år:

Regnskabsår	Stillinger
2007	6.528

Den samlede lønsum har i 2007 været:

Regnskabsår	Lønsum (mill. kr.) - i årets priser -
2007	2.183,5

I forhold til det korrigerede årsbudget 2007 har der været en besparelse på ca. 45,9 mill. kr., som primært stammer fra følgende områder:

Område	Mill. kr.
Social- og Sundhedsvæsen	25,7
Administration	14,9
Forsyningsvirksomheder	7,4

Modtaget dagpengerefusion vedrørende barsel og sygdom er indregnet i lønsummen som en indtægt.

Refusionen fordeler sig således:

Regnskabsår	Refusion barsel - mill. kr. -	Refusion sygdom - mill. kr. -
2007	20,2	28,8

Udskrivningsgrundlaget

Det budgetterede udskrivningsgrundlag, der svarer til den samlede kommunale indkomstskat (efter personfradrag, ligningsmæssige fradrag mv.), skønnes at blive 10.343 mill. kr. i 2007.

Kommunal indkomstskat - i årets priser -			
Regnskabsår	Udskrivningsgrundlag i mill. kr.	Udskrivningsprocent	Indkomstskat i mill. kr.
2007	10.343	24,86	2.572,8

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Administration

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *En effektiv (selv)betjening af borgere og virksomheder med fokus på én indgang til kommunen*

Dette søges sikret ved at videreudvikle den digitale forvaltning og samle borgerservicefunktionerne i en organisatorisk enhed.

Pr. 1. januar 2007 er langt de fleste borgerrelaterede opgaver samlet i en ny Borgerserviceafdeling. Der er tale om opgaver som pension, boligstøtte, folke-register, sygesikring, børnefamilieydelse, børnebidrag og pladsanvisning. Herudover er opgaver vedrørende skat, pas og kørekort ligeledes placeret i Borgerservice.

På Herning Kommunes hjemmeside findes stort set alle ansøgningsblanketter i elektronisk form, der kan indsendes med borgerens digitale signatur. Denne form for blanketter medfører en opgave i forvaltningen med efterfølgende behandling i et fagsystem, og derfor har der i 2007 været arbejdet med mere integrerede elektroniske borgerløsninger.

I slutningen af 2007 er der implementeret en elektronisk selvbetjeningsløsning til sygesikringsopgaven. Her har borgeren mulighed for at bestille og betale sundhedskortet og EU-sygesikringsbeviset elektronisk, og systemet giver også borgeren mulighed for selvbetjening ved valg af ny læge og ny sygesikringsgruppe.

Der har ligeledes i 2007 været arbejdet med en elektronisk borgerløsning til pladsanvisning i dagpleje og daginstitutioner. Systemet er indkøbt, og det forventes, at systemet er implementeret, så forældre kan selvbetjene sig elektronisk på dette område efter sommerferien 2008.

- *Tilstræbe at ressourcerne anvendes bedst muligt*

Dette søges sikret ved at igangsætte kortlægning og løbende tilpasninger af arbejdsgange med henblik på at udpege den bedste metode til at opnå slutresultatet. En løftestok er det igangsatte projekt "God ressourceanvendelse".

Det strategiske indsatsområde "God RessourceANvendelse" (GRAN) fokuserer på at optimere ressourceindsatsen med henblik på at frigive ressourcer til service for vore borgere, kunder og ikke mindst til gavn for os selv som arbejdsplads.

Der har i 2007 været fokus på udbredelse og indførelse af Lean samt på god mødeledelse.

Der er indgået et tværkommunalt Lean-samarbejde med 5 andre kommuner om uddannelse af proceskonsulenter, vidensdeling og gennemførelse af et konkret Lean-projekt i virksomhedsmiljø. Derudover er der arbejdet med at forberede en række områder på en Lean-proces. I november blev der afholdt konference i Vildbjerg med ca. 200 deltagere fra de 5 kommuner, hvor resultatet af netværks-samarbejdet og de konkrete projekter blev fremvist.

Udbredelse af tankerne bag "God ressourceanvendelse" og Lean er sket i form af informationsmøder/workshops for alle interesserede i kommunen, på chefmøder og ved udsendelse af en brochure.

Der er afholdt to workshops om god mødeledelse. Begge med en god evaluering.

Der arbejdes videre med det strategiske indsatsområde i 2008.

- *Styrke kompetenceudviklingen af medarbejderne*

Dette søges sikret ved tværgående organisationsudvikling og udvikling af faglige og personlige kompetencer. Læringsbegrebet skal indgå bredt. Kompetenceudviklingen forankres i strategisk chefforum i forlængelse af "fra Vision til hverdag".

Der er i 2007 oprettet en lang række faglige og kompetencegivende tilbud til kommunes medarbejdere. Information om aktiviteterne er samlet på www.kompetencehuset.herning.dk

For kommunens ledere er der bl.a. afviklet 360° lederevalueringer samt etableret netværksaktiviteter på tværs af organisationen. Netværksaktiviteterne har form af et lederlaboratorium, hvor problemstillinger fra hverdagens praksis er på dagsordenen og i form af gå-hjem-møder, hvor aktuelle foredragsemner tages op til drøftelse.

Derudover er igangsat udvikling af et redskab, der kan fungere under en fælles ramme for kompetenceudvikling og samtidig tilpasses den enkeltes arbejdsplads. Der er tale om et dialog- og refleksionsredskab, som kan integreres med kommunens ledelsesinformation. Test af redskabet fortsætter i 2008.

Der arbejdes videre med det strategiske indsatsområde i 2008.

- *Målrette erhvervs- og markedsføringsaktiviteter*

Dette søges sikret ved at formulere en erhvervsudviklingspolitik og en markedsføringspolitik.

Byrådet vedtog i december 2007 følgende syv politikker:

- Erhvervspolitik
- Turisme- og eventpolitik
- Politik for den levende by
- Kulturpolitik
- Idræts- og fritidspolitik
- Politik for rammerne for erhvervs- og videregående uddannelser
- Bibliotekspolitik

Flere af disse politikker sætter fokus på markedsføring af Herning.

- *Aktivt fremme antallet af videregående uddannelser*

Dette søges sikret ved at samarbejde med relevante aktører om udviklingsmuligheder.

Byrådet vedtog politik for rammer for erhvervs- og videregående uddannelser i 2007. Forvaltningen har etableret samarbejde mellem AU-HIH og Via Efter- og videreuddannelsen, hvilket har resulteret i fælles udbud af ny efteruddannelse på videregående niveau. Fusionstilskuddet til AU-HIH har været med til at fremme mulighed for udbud af to nye kandidatuddannelser - cand. oec. september 2007 og kandidatuddannelsen i forretningsbaseret teknologianvendelse, der udbydes fra september 2008. Der har været gennemført en markedsundersøgelse med henblik på at vurdere efterspørgslen efter en globaliseringsuddannelse. Det blev vurderet, at der ikke var efterspørgsel nok til at implementere uddannelsen.

Administrationen har samarbejdet med alle erhvervs- og videregående uddannelsesinstitutioner i 2007. Hjemmesiden www.studeri herning.dk er implementeret. Endvidere har kommunen markedsført Herning som uddannelsesby på UUG messen og i diverse andre sammenhænge.

Teknik og miljø

Kommunale ejendomme

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Samle Ny Herning Kommunes kommunale ejendomme i et overskuelig register.*

Dette søges sikret ved at sammenkøre eksisterende registreringer over kommunale ejendomme, fra de 4 kommuner i et register og sikre en fælles forståelse for vedligeholdelses- og driftsopgaverne.

Der er lavet en database "Ejendomsfortegnelsen", som indeholder data vedrørende hver enkelt ejendom.

- *Løbende registrering af de kommunale beboelsesejendomme i "Caretaker".*

Dette søges sikret ved, at medarbejdere inden for drifts- og vedligeholdelsesområdet bliver fortrolige med "Caretaker" eller eventuelt et tilsvarende drifts- og vedligeholdelsesprogram.

Beboelsesejendommene er ikke blevet registreret i Caretaker pga. ressourcemangel.

- *Gennemgå og kontrollere de større kommunale beboelsesejendommers energiforbrug for at fremme besparelser i energiforbruget*

Dette søges sikret ved aflæsning og kontrol af såvel forbrug som installationsobjekter og eventuel udskiftning af disse.

Der arbejdes konstant med mere energi- og resourcevenlige løsninger.

Alle udlejningsejendomme er blevet energimærket i 2007 og der er, hvor det er hensigtsmæssigt, udarbejdet besparelsesforslag for de enkelte ejendomme.

Disse tiltag påbegyndes i 2008.

- *En miljøbevidst vedligeholdelse og istandsættelse af de kommunale beboelsesejendomme til en tidssvarende standard*

Dette søges sikret ved at bruge miljøvenlige materialer og løsninger.

Kommunale Ejendomme søger altid at medvirke til anvendelse af miljøvenlige materialer og arbejdsmetoder.

Grønne områder

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Udvikle og opretholde kommunens naturarealer*

Dette søges sikret ved at fortsætte med skovrejsningsindsatsen, når der er økonomisk råderum herfor. At gennemføre naturgenopretning og pleje af arealer i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens bestemmelser og Den Grønne Plan.

Der er anvendt en del medarbejderressourcer på udarbejdelse af en samlet ny naturpolitik for Herning Kommune, som færdiggøres i 2008.

Med opstart i 2006 og færdiggørelse i 2007 er der lavet foryngelse af nåletræ i Ørre-Simmelkær Plantage og plantet ny skov efter stormfald i Præstbjerg Plantage. Derudover er der gennemført natur- og hedepleje flere steder på kommunens naturarealer og i fredede områder. Desuden er pleje af fortidsminder (gravhøje) igangsat i 2007.

- *Forbedre borgernes adgangsmuligheder til de bynære grønne arealer og gøre dem så brugervenlige og indbydende som muligt*

Dette søges sikret ved at etablere sammenhængende stisystemer enten ved anlæg af nye stier eller ved ibrugtagning af eksisterende naturstier og markveje samt udarbejde informationsmateriale herom.

Ny vandresti på Trehøje med tilhørende p-plads. Renovering og nyanlæg af stier, herunder en handicapeget sti i Knudmose. Naturlegeplads samt overnatningsplads m.m. i Sørvad Plantage bl.a. til brug for dagplejen og institutioner i Sørvad. Disse projekter er afsluttede og officielt indviet i 2007.

- *Understøtte friluftsliv og turisme gennem markedsføring af kommunens primitive overnatningspladser, Sinding Ørre Naturpark, Præstbjerg Naturcenter og kanosejllads på Storåen i et samarbejde med Herning Turist- og Kongresbureau*

Dette søges sikret ved at udgive informationsmateriale i et samarbejde med Herning Turist- og Kongresbureau.

Der er lavet følgende nye foldere i 2007: Vandreture ved Stoubæk Krat, Vandreture i Gindeskov Krat, Vandretur ved Abildå Brunkulsleje, Tjæreovnene i Hesselvig Plantage, Præstbjerg Naturcenter og Knudmosen ved Herning.

Kommunen har bidraget med en del ture i Ud på Tur-folderen, der udkommer 2 gange pr. år og udgives i samarbejde med øvrige kommuner fra det gamle amt. I Præstbjerg Naturcenter var der 85.000 registrerede besøgende i 2007 - og 181 grupper havde booket undervisningslokalet eller shelter til overnatning m.m. I alt har 2.457 børn og voksne deltaget i de naturvejledture, der er gennemført i 2008.

Dertil kommer de mange deltagere, som benyttede 2. Pinsedag til besøg i Nationalpark-dagen, og de børn og unge, der har benyttet kommunens naturskoler. I alt har 109.101 registrerede brugere benyttet kommunens samlede tilbud i 2007.

- *Fortsætte arbejdet med kontraktstyring af den grønne driftsopgave*

Dette søges sikret ved at videreudvikle bestillerorganisationen og fortsætte udviklingen af intern og ekstern kontraktstyring af driftsopgaver.

Der er ikke lavet nye udbud i 2007. Året er brugt til indkøring af nye medarbejdere og til at skabe et samlet overblik over de mange opgaver.

- *Fortsat forbedre vandløbskvaliteten*

Dette søges sikret ved anlæg af okkerbassiner og restaurering af vandløb. Lave faunapassager i henhold til Regionplanen.

Der er i løbet af 2007 lavet en lang række forsøg med miljøvenlig vedligeholdelse i højt målsatte vandløb. Disse forsøg er udført i tæt samarbejde med både entreprenører, lodsejere og grønne organisationer. Erfaringerne fra disse forsøg skal bruges til at forbedre udbudsmaterialet til vandløbsvedligeholdelsen i 2008. Målet er at finde den vedligeholdelsesmetode, der både kan opfylde kravene til målsætningerne og til den afvanding, som er beskrevet i regulativerne.

Der er desuden lavet en række større og mindre restaureringsprojekter, hvor der både er lavet forbed-

ringer af de fysiske forhold ved hjælp af gydegrus og sikret faunapassage.

Miljøtilsyn og vandløb

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Fortsat forbedre vandløbskvaliteten.*

Dette søges sikret ved opdatering af regulativer og administration af bestemmelserne i vandløbsloven.

Forvaltningen har i 2007 anskaffet et EDB-program, der skal hjælpe med til at skabe overblik over kommunens vandløb og på længere sigt være et aktivt redskab til revision af regulativerne.

- *Behandle jord- og grundvandsforurening*

Dette søges sikret ved at undersøge forureningen i Thrigesvejområdet og NØ-kvarteret

Myndighedsafdelingen har gennemført supplerende samt opfølgende forureningsundersøgelser i flere omgange i Thrigesvejområdet for nærmere at afgrænse og følge udviklingen af kendte forureninger, der er konstateret i området. Undersøgelserne er med til at fremme omdannelsen af området fra erhverv til boliger, da de præciserer de økonomiske konsekvenser af forureninger for kommende bygherre. Indledende undersøgelser i NØ-kvarteret er gennemført, for at CEU-udvidelsen ligeledes kan realiseres.

- *Følge kvaliteten i alle drikkevandsboringer*

Dette søges sikret ved at indhente analyser af private boringer og kontrollere almene vandværkers vandkvalitet.

Vandet fra de almene vandværker er undersøgt i henhold til kravene i gældende bekendtgørelse. Vandet fra private drikkevandsforsyninger skal undersøges hvert 5. år. Der mangler stadig undersøgelse af en del vandforsyninger i gl. Trehøje og Aulum-Haderup kommuner. Desuden er en del analyser fra private drikkevandsforsyninger fra hele kommunen ældre end 5 år.

- *Forbedre spildevandsrensningen på landet*

Dette søges sikret ved at lave en plan for spildevandsbehandlingen i det åbne land. Planens gradvise gennemførelse vil give bedre vandkvalitet i vandløbene og i grundvandet.

Der er i 2007 ikke blevet gennemført en samlet plan for spildevandsbehandlingen i det åbne land i ny Herning Kommune, og dermed er der stadig en spildevandsplan for det åbne land for hver af de fire gamle kommuner. Ud af de vedtagne spildevandsplaner for de fire gamle kommuner er kun den for gammel Herning Kommune gennemført.

- *Føre målrettet tilsyn med virksomheder, dambrug og landbrug*

Dette søges sikret ved, udover de regelmæssige tilsyn med virksomhederne, at fokusere på produktionen i landbruget i forhold til det anmeldte og på ulovlig afbrænding af affald.

Landbrugstilsynene skal sikre, at landbrugene kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde. Der er fokus på opbevaring, anvendelse og bortskaffelse af husdyrgødning, olier, kemikalier og affald. Derudover kontrolleres, at vilkår (bl.a. vedr. produktionsforhold og BAT) i tilladelser og godkendelser overholdes. Der er ført regelmæssigt tilsyn med virksomheder efter Miljøministeriets retningslinier.

- *Beskytte naturområder*

Dette søges sikret ved, at sager efter naturbeskyttelsesloven behandles på en måde, der sikrer, at kvaliteten af naturen bevares, samtidig med at aktiviteter på landet tilgodeses.

Målafvejet sagsbehandling har sikret både en tilfredsstillende naturkvalitet, og at aktiviteter på landet er blevet tilgodeset.

- *Sikre råstofindvinding*

Dette søges sikret ved at behandle sager om råstoffer, så forsyningen sikres, samtidig med at natur og miljø beskyttes.

Myndighedsafdelingen har modtaget og påbegyndt sagsbehandling af en ny ansøgning om indvinding af råstoffer i 2007. Vi har også deltaget i samarbejde og er kommet med en del lokal viden og input til Region Midtjyllands kommende råstofplan.

- *Bekæmpe skadedyr og indfange vilde katte*

Dette søges sikret ved at kommunen har en ordning, hvor et privat firma eller kommunen selv står for bekæmpelsen af rotter. Ligeledes er der en aftale med et firma om indfangning af vilde katte.

Kommunen har en ordning, hvor et privat firma står for bekæmpelsen af rotter, dog sørger kommunen selv for bekæmpelsen i hovedledningerne. Indfangning af vilde katte er overgået til Borgerservice.

- *Arbejde med målene i Dogme2000-samarbejdet og Lokal Agenda 21*

Dette søges sikret ved at arbejde tværgående med miljøindsatsen for at opfylde forpligtelserne i henholdsvis Dogme2000-samarbejdet og i Lokal Agenda 21 strategi og handlingsplan. Deltage i EU-finansieret projekt under LIFE-programmet om Dogmeemner.

Dogmesamarbejdet er koordineret med Natur og grønne områder, der har beskrevet Dogmearbejdet.

Spildevand

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Sikre et samlet planlægningsgrundlag for den nye kommune*

Dette søges sikret ved udarbejdelse af en ny spildevandsplan på baggrund af de eksisterende spildevandsplaner, strukturanalysen og vedtagne service-mål.

- *Optimere driften af renseanlæg og kloaksystem således, at den samlede belastning af recipienterne reduceres yderligere*

Dette søges sikret ved indførelse af on-line styring på Herning Renseanlæg.

- *Påbegynde en centralisering af spildevandsrensningen på baggrund af strukturanalysens anbefalinger og byrådets beslutning*

Dette søges sikret ved, at etablering af overpumpningsanlæg fra Aulum-Haderup til Herning Renseanlæg påbegyndes.

Årsmålene blev ikke nået, idet arbejdet med opbygning af den grundlæggende fælles ledningsdatabase

var større end forudset. I store områder manglede en digital registrering, som først skulle oprettes på baggrund af tegninger og TV-inspektioner.

Renovationsområdet

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Harmonisere affaldsordningerne i Ny Herning Kommune med hensyn til indsamling af dagrenovation, storskrald, glasstationer og farligt affald*

Dette søges sikret ved at have tilstrækkelig bemanding.

Det politiske mål at harmonisere affaldsordningerne i Ny Herning kommune er nået med hensyn til indsamling af dagrenovation, storskrald og farligt affald. Der arbejdes fortsat med en omfordeling af glasstationer, så det tilstedeværende materiel udnyttes mest optimalt.

- *Vurdere de nuværende genbrugspladser i Ny Herning Kommune med henblik på forslag til harmonisering i 2008*

Dette søges sikret ved at sørge for, at borgerne får målrettet information.

Harmoniseringen af genbrugspladserne er opstartet, og en certificering sker sideløbende med en opdatering af diverse miljøgodkendelser og udbygninger.

Der er udsendt en håndbog om affaldshåndteringen i Herning Kommune til samtlige brugere.

- *Sikre gennemsigtighed i økonomien for de enkelte gebyrer med sammenhæng til indsamling, behandling og administration af affaldsordningerne*

Dette søges sikret ved at dokumentere udviklingen i økonomi og resultater på affaldsområdet og dermed skabe det bedst mulige grundlag for harmonisering af affaldsordninger og gebyrer som følge af kommunesammenlægningen.

Det økonomiske resultat for 2007 er yderst positivt, specielt som følge af høje salgspriser på verdensmarkedet for indsamlet papir og metal. Et samlet

overblik over genanvendelsen i kommunen foreligger først, når alle indberetninger fra samarbejdspartnere er modtaget.

Fælleskommunale selskaber

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Driftsafdelingen skal sikre et økonomisk fundament for afdelingens aktiviteter*

Dette søges sikret ved at beregne rentabilitet før nye aktiviteter igangsættes, samt ikke deltage i store opgaver, før risikofaktorerne er kortlagte og vurderet.

- *Driftsafdelingen skal styrke kerneområdet og bruge underleverandører, hvor det er lønsomt*

Dette søges sikret ved at efterkalkulere opgaveløsninger og benchmarke med andre entreprenører/brancher.

- *Ved gennemførelse af ekstern og intern kvalitetsstyring skal det dokumenteres, at opgaveløsningen svarer til modtagerens forventninger*

Dette søges sikret ved, at opgaver og arbejdsmetoder skal være præcist definerede, kvalitetsniveauet fastlagt samt kendt og accepteret af både modtager og udfører.

- *Afdelingen skal markere sig som en tidssvarende afdeling og udstråle kvalitet, service, udvikling, handlekraft og tilpasningsevne*

Dette søges sikret ved at udvikle fælles symboler og kendemærker og ved gedigen orientering til borgere og kunder.

Målene for 2007 er overholdt i alle tilfælde.

Trafik

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Asfaltbelægninger på trafikveje vedligeholdes og fornyes efter en prioriteret plan koordineret med ledningsomlægninger, så ødelæggelse af bærelagene på de mest trafikerede veje søges begrænset.*

Boligveje og biveje på landet kan kun med lange mellemrum forvente nye slidlag. Huller i asfalten søges løbende repareret. Huller, der er trafikfarlige, lappes først

Dette søges sikret ved, at asfaltarbejder prioriteres på baggrund af trafiktal, bæreevnmålinger og teknisk vurdering af belægningens tilstand. Farlige slaghuller og opgravningshuller på trafikveje lappes senest 1 uge efter, at de er konstateret. Små huller og afskalninger på trafikveje kan ligge op til 3 måneder, før de lappes. På boligveje og biveje på landet kan farlige huller optræde i længere tid i vintersæsonen.

- *Fortove skal være så jævne i langsgående retning, at de ikke er til fare for fodgængere. På tværs af fortovet kan der være niveauforskelle ved kantsten*

Dette søges sikret ved, at fortovsarbejder udføres efter en prioriteret plan, der tager hensyn til fortovets tilstand, men også behovet for koordination med ledningsejere.

- *Der udføres pleje af græsarealer på vej- og stira-batter med det formål, at trafiksikkerheden opretholdes, og arealernes funktion sikres og bevares. Desuden skal græsrabatterne give trafikanter en god oplevelse gennem blomstrende vejkant. Beplantninger søges bevaret, og nødvendig pleje for hver enkelt beplantningselement respekteres. Beplantninger skal sikre smukke vej-, sti- og pladsrum samt skabe en æstetisk sammenhæng mellem vejen, stien, pladsen og dens omgivelser*

Dette søges sikret ved, at der i landzoneområder udføres en forsommer slåning i perioden ca. 1. juni til senest 30. juni samt en efterårsslåning i perioden 20. august til 1. november. Forsommer slåningen omfatter slåning af oversigt gennem kurver og ved vejtilslutninger, mens efterårsslåningen omfatter slåning af rabatter og grøfter i fuldt omfang.

I byzoneområde udføres det efter en prioriteret plan set i forhold til trafikmængden samt nødvendigheden af renholdelse, specielt omkring Herning bymidte og busstoppesteder.

- *Vejmandstilsyn gennemføres på de mest trafikerede kommunale veje, stier og pladser*

Dette søges sikret ved, at vejmandstilsynet udføres efter en prioriteret plan set i forhold til trafikmængden samt nødvendigheden af renholdelse specielt omkring Herning bymidte og busstoppesteder.

- *Vejinventar, herunder tavler, kant- og baggrundsafmærkning, autoværn, hegn, borde, bænke og affaldskurve m.m., skal løbende fornyes af hensyn til trafiksikkerheden, og så den oprindelige idé med inventaret fastholdes*

Dette søges sikret ved, at der ved udskiftning af tavler, kant- og baggrundsafmærkning tages hensyn til syn/læselighed i forhold til trafikmængde og kørehastighed. Øvrig vejinventar udskiftes efter behov.

- *Der udføres maskinel fejning på veje, stier og pladser*

Dette søges sikret ved, at fejningen udføres efter en prioriteret plan med højeste prioritet til veje i bymidten og trafikveje.

- *Afvandingselementer, herunder rabatter, grøfter, brønde og ledninger, er i trafiksikkerhedsmæssig forsvarlig stand, og at det enkelte element er i stand til at aflede vejevandet på en hurtig og effektiv måde. Det skal sikres, at det samlede afvandingsanlægs funktion lever op til de krav, der stilles af miljømyndigheden*

Dette søges sikret ved, at rendestensbrønde tømmes hvert 2. år, og øvrige afvandingselementer vedligeholdes løbende efter behov.

- *Grusbelægninger på veje, stier og pladser vedligeholdes, så kørselskomforten ved moderate hastigheder normalt er god. Undtagelser er våde perioder forår og efterår*

Dette søges sikret ved, at grusbelægninger vedligeholdes efter en prioriteret plan set i forhold til trafikmængde.

- *Broer og tunneller søges vedligeholdt, så nedbrydningen begrænses, og man undgår sammenstyrning*

Dette søges sikret ved, at der gennemføres løbende eftersyn og renholdelse samt udførelse af reparationer og udskiftninger.

- *Udføre flagning langs veje i Herning by*

Dette søges sikret ved, at der gennemføres flagninger i forbindelse med officielle flagdage og sommerdage samt i forbindelse med større arrangementer og begivenheder.

- *Signalanlæg skal afvikle trafikken optimalt og have høj driftssikkerhed*

Dette søges sikret ved, at der udføres en elektronisk overvågning af anlæggene, således at defekte signaler hurtigt kan reparerer.

- *Vejbelysningen skal have en høj driftssikkerhed og så vidt muligt leve op til vejreglernes krav med hensyn til belysningsstandard, der er afpasset efter hensyn til trafiksikkerhed og energiøkonomi*

Dette søges sikret ved, at der udføres løbende vedligeholdelse og eftersyn af armaturer og master, herunder sikkerhedseftersyn. Der udskiftes master og armaturer efter den gældende sektorplan.

- *Vintertjenesten skal sikre, at de kommunalt administrerede veje, stier og pladser holdes farbare og i rimelig trafiksikkerhedsmæssig stand i hele*

vinterperioden på tidspunkter, hvor folk skal på arbejde, børn skal i skole, og hvor syge/bevægelseshæmmede skal have hjælp. På øvrige tidspunkter vil farbarheden være lavere. I forbindelse med store snemængder vil kun de vigtigste trafikveje være farbare. Vintertjenesten skal gennemføres således, at der i størst muligt omfang tages hensyn til miljøet

Dette søges sikret ved, at vintertjenesteindsatsen prioriteres i forhold til vejenes og stiernes trafikale betydning. Ved vurdering af indsatsens omfang, og hvornår den skal sættes ind, skal der både skeles til trafiksikkerheds- og fremkommelighedshensyn samt til økonomien. Der udføres præventiv saltning på trafikveje og hovedstier, således at disse veje og stier ikke bliver glatte på grund af rim eller frysende, våde belægnings.

Målene for 2007 er overholdt i alle tilfælde.

Byplanudvalget

Byfornyelse

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- Sikre flere og tidssvarende boliger

Dette søges sikret ved igangsætning af særlig udpegede projekter og planer med størst mulig inddragelse af ejere og lejere i planlægning og gennemførelse.

Der er ikke igangsat nye projekter, men fortsat ydelser på eksisterende byfornyeede boliger.

- Gennemføre friarealforbedringer i udvalgte byområder som områdefornyelse

Der er ikke igangsat nye projekter.

Grønne områder og naturpladser

Natur og grønne områder varetager følgende opgaver for Byplanudvalget.

- Udvikling, anlæg og drift af grønne områder i byzone
- Udvikling, anlæg og drift af legepladser, kolonihaver og drift af kommunens campingplads
- Udvikling, anlæg og drift samt rekreativ udnyttelse af kommunens søer

De bynære grønne arealer spænder bredt fra Jens Jensens Anlæg i Haderup til legepladser, grønne kiler, motionsstier, træer, beplantninger og belægnings på torve og pladser.

Opgaven har i 2007 været meget præget af at serviceharmonisere det kommunale tilbud i de 4 sammenlagte kommuner i respekt for de nye økonomiske rammer.

Året har derfor været præget af forsigtighed med hovedvægten lagt på, i størst muligt omfang, at videreføre hidtidig praksis.

Der er ved at blive udarbejdet nye fælles driftskort, og der er brugt megen tid på at lære de nye områder at kende.

Et meget frodigt sommerklima medførte en årstilvækst ca. 40% større end normalt. Dette har medført, at mange ressourcer er blevet anvendt på at friholde fortove og stier for uønsket trævækst.

Generelt har de ikke-bundne driftsmidler været brugt til smårenovering af eksisterende områder samt mindre udviklingsopgaver som nye små beplantninger, opsætning af udendørsinventar som borde, bænke, stimaterialer mv.

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- Arbejde videre i et samarbejde med lokalområderne med den grønne parkpolitik, som skal sikre god tilgængelighed og gode opholds- og aktivitetsmuligheder for friluftslivet i form af parker og grønne områder

Dette søges sikret ved at etablere nyanlæg og ved omlægning af grønne områder i et tæt samarbejde med lokalområderne.

Der er i Lundmølle Parken i samarbejde med de lokale borgere afholdt offentligt møde/workshop og derefter lavet forbedringer af parken, bl.a. ved fjernelse og brug af tidligere jorddepot samt forbedring af de grønne områder. Kommunen har via det igangværende byfornyelsesprojekt ved Holtbjerg bidraget til sikring af gode opholds- og aktivitetsmuligheder. I samarbejde med Karstoft Borgerforening er der lavet et mindre stiforløb omkring anlægget i Karstoft.

Derudover er der ikke lavet større anlæg jf. målet i 2007.

- Sikre et generelt bedre bymiljø med hovedvægten lagt på de beplantningsmæssige forhold

Dette søges sikret ved at etablere og pleje allétræbeplantninger ved gader og veje og på torve og pladser.

Der er i 2007 gennemført en række plantninger til forskønnelse af byerne og vejforløb ved plantning af solitære træer på Finsensgade, Olufsgade, Slagelsegade, Museumsgade, Valdemarsvej og Thrigesvej. Desuden er der lavet nyplantninger på torvet i Vildbjerg.

På strækningen fra Chr. Ydes Vej til motorvejsrundkørslen i Lind er der plantet lindetræer langs cykelstien.

- *Skabe gode og let tilgængelige samlings- og mødesteder for børn og unge i det fri*

Dette søges sikret ved at anlægge lege- og aktivitetssteder som integrerede dele af de grønne områder, der fremmer muligheden for fysisk aktivitet for alle brugere.

Efter henvendelser fra lokale foreninger i Sdr. Felding er der etableret afskærmende beplantning og vejtræer ved "Halmhuset" øst for byen ud mod landevejen mellem Sdr. Felding og Skjern.

- *Udvikle og opretholde kommunens grønne områder*

Dette søges sikret ved at udarbejde og gennemføre grønne planer for nye byområder (udstykninger).

Natur og grønne områder har i samarbejde med planafdelingen medvirket med rådgivning og bear-

bejdning af lokalplanforslag med henblik på at sikre en grønt indhold i planerne.

Der er foretaget reparationer af springvandet i Vestre Anlæg så det igen virker, og der er lavet jordforbedringer til sikring af bøgehækkene omkring Dalgasparken ved Fredensgade.

- *Fortsætte arbejdet med kontraktstyring af den grønne driftsopgave*

Dette søges sikret ved at videreudvikle bestillerorganisationen og fortsætte udviklingen af intern og ekstern kontraktstyring af driftsopgaver.

Der er i kommunesammenlægningsåret 2007 foretaget en generel rationalisering i økonomi- og driftsstyringen af byens grønne områder.

På grund af kommunesammenlægningen og den nye samlede opgave er gældende kontrakter forlænget, og der er ikke indgået nye kontrakter i 2007.

Der har i 2007 foregået en kortlægning af den samlede "bynære grønne opgave", som først forventes afsluttet i 2008.

Børne- og Familieudvalget

Børn og Unge er fra 1. januar 2007 organiseret i 3 serviceområder, nemlig Serviceområde 10, Dagtilbud for Børn, Serviceområde 12, Folke- og Ungdomsskoler, samt Serviceområde 16, Børn og Familie, der alle hører under Børne- og Familieudvalgets ansvarsområde.

2007 er det første år efter strukturomlægningen, og er derfor et særligt år på mange måder.

Et helt grundlæggende årsmål for 2007 har været sikker drift, hvilket vurderes at være lykkedes, uden at der dog kan sættes præcise tal på målopfyldelsesgraden. Det kan endvidere konstateres, at der er igangsat en række nye spændende udviklingsinitiativer, som på forskellig vis vil præge vores driftsområder i 2008 og fremover.

Ud over overførslen af de amtslige specialtilbud til kommunen er der sammenlagt institutioner og skoler fra de 4 kommuner, serviceharmoniseret mv., og i den forbindelse er der også etableret én ny samlet administration til at varetage de administrative opgaver i den ny kommune. Det har bl.a. betydet, at flere kulturer er blevet ført sammen til en ny fælles kultur, og gamle vaner og arbejdsrutiner er søgt ændret.

Ved gennemgangen af resultatet for 2007 i Børn og Unge kan det således også konstateres, at der er forskelle i måden og omfanget af de opstillede mål, som er sket tilbage i første halvdel af 2006, og dermed også muligheden for et "målbart resultat" af opfølgningen.

Dagtilbud for børn

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *Der iværksættes en analyse, som skal afklare mulighederne for, at pasningsgarantien udvides, så der kan tilbydes barnet et dagtilbud inden for skoledistriktet. I Herning by og større omegnsbyer med flere byskoler analyseres tilbuddet bredere end skoledistriktet, men dog inden for den pågældende by*

Analysen er afsluttet og har resulteret i, at der pr. 1. januar 2008 er indført distriktsbaseret pasningsgaranti inden for nærmere afgrænsede anvisningsom-

råder. For at kunne opfylde denne nye pasningsgaranti har det været nødvendigt at udvide pladskapaciteten for de 0- 2-årige, og det har været nødvendigt, at børn overflyttes til børnehave, når de er 2,9 år i stedet for 3 år for også derved at skaffe mere volumen for pasning af den yngste aldersgruppe. Disse tiltag har medført, at der nu er et behov for at udvide den pladsmæssige volumen for aldersgruppen 2,9 år til skolestart.

- *Der foretages en vurdering af mulighederne for, at dagplejen tilknyttes daginstitutioner i de mindre bysamfund*

Der har i samarbejde med dagplejen og daginstitutionsledere været iværksat en analyse af muligheder for, at dagplejen tilknyttes daginstitutioner i de mindre bysamfund. Analysen er mundet ud i konkrete forslag, som der arbejdes på at iværksætte i løbet af 2008.

- *Der foretages en vurdering af mulighederne for, at der oprettes modulpladser i daginstitutioner under hensyntagen til de indholdsmæssige krav, der fremgår af Herning Kommunes pædagogiske læreplan*

Der har været nedsat en arbejdsgruppe, som har beskrevet muligheder og forudsætninger for etablering af modulpladser under hensyntagen til de indholdsmæssige krav, der fremgår af Herning Kommunes pædagogiske læreplan. Arbejdsgruppens konklusioner blev fremlagt for Børne- og Familieudvalget, der besluttede at drøfte oplægget med Samrådet. På efterfølgende samrådsmøde blev mulighederne for at oprette modulpladser drøftet. Efterfølgende har Børne- og Familieudvalget besluttet, at de nuværende pladstyper fastholdes, idet forældrenes aktuelle behov kan imødekommes.

- *Med baggrund i Herning Kommunes pædagogiske læreplan sættes der særligt fokus på mad, krop og bevægelse. Det enkelte dagtilbud*
 - *skal bidrage til, at børnene oplever glæde ved accept af og forståelse for deres egen krop, og oplever glæden ved at være i bevægelse*
 - *skal medvirke til, at børnenes fysiske sundhed fremmes, med fokus bl.a. på ernæring, hygiejne og bevægelse*
 - *skal give mulighed for, at børnene tilegner sig den fysiske, kulturelle og sociale omverden*

Daginstitutionerne har henover året haft fokus på temaet mad, krop og bevægelse med udgangspunkt i målene fra Herning kommunes pædagogiske læreplan. Der har i institutionerne været iværksat konkrete tiltag, f.eks. omkring det sunde måltid og tiltag, der afstedkommer mere fysisk aktivitet hos børnene.

- *Med baggrund i Herning Kommunes pædagogiske læreplan igangsættes en proces, som fremmer muligheden for, at der arbejdes systematisk med mål - og resultatopfølgning*

I samarbejde med CVU-Midt Vest har forvaltningen iværksat et kursusforløb med fokus på evaluering og dokumentation. De sidste kurser afvikles i 2008, og det forventes, at ca. 400 pædagoger til den tid har været igennem forløbet. Kurserne har taget afsæt i de erfaringer, institutionerne tidligere har gjort med udarbejdelse af de pædagogiske læreplaner. Derudover har der været en tæt sammenhæng til de forventninger, der stilles fra forvaltningen hvad angår formkrav og systematik. Der har været arbejdet med den pædagogiske planlægningsmodel SMTTE, herunder har der været fokus på handlingsrettede og konkrete, målbare mål. Omdrejningspunktet har været, at det er de pædagogiske handlinger og pædagogiske principper, der skal beskrives, så de efterfølgende kan evalueres med henblik på at justere indsatsen, så den bliver optimal for børnene.

- *Via kompetenceudvikling, omfordeling af ressourcer og en tidlig tværfaglig indsats arbejdes der på, at børn og unge med særlige behov kan rummes i dagtilbud*

I Gullestrup er et projekt vedrørende udsatte børn iværksat. Projektets særlige udfordringer er:

- at bryde den sociale arv
- at arbejde med at bryde den sociale arv i mange forskellige sociale og kulturelle grupper i et "ghetto"-område
- at få fagfolk fra forskellige arbejdsområder til at koordinere indsatsen bedre
- at forbedre forældres omsorgsevne gennem kursustilbud

Medarbejderne gennemgår planlagte kompetenceudviklingsforløb f.eks. vedrørende evidensbaserede metoder.

Derudover har der i sidste halvdel af 2007 været nedsat en projektudviklergruppe i forbindelse med et forgrenet udviklingsprojekt "KID 3". Projektet er udviklet og målsat, så det er klar til at løbe af stabelen i 2008.

- *Der igangsættes en proces, som tager sigte på at øge samarbejdet mellem daginstitutioner og dagpleje, herunder at*
 - *dagplejen, i det omfang, det er hensigtsmæssigt og muligt, gør brug af daginstitutionernes fysiske faciliteter og faglige kompetencer*
 - *der i forbindelse med overflytning fra dagpleje til dagtilbud sker et tæt samarbejde, således at det enkelte barn oplever overgangen som en passende udfordring*

Der er i samarbejde mellem repræsentanter fra dagpleje og repræsentanter fra daginstitutioner udarbejdet et idékatalog, som bliver brugt som inspiration både i dagplejen og i daginstitutionerne til, hvordan der kan etableres et tættere samarbejde. På mange områder er der skabt grundlag for et tættere samarbejde, således at der bl.a. er meget fokus på barnets overgang fra dagpleje til dagtilbud. Enkelte steder er der udarbejdet en decideret samarbejdsaftale.

Samarbejdet mellem daginstitutioner og skoler

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *Forvaltningen iværksætter et forløb, hvor daginstitutioner og skoler overfor hinanden synliggør faglige mål og værdier*
- *Skoler og daginstitutioner udarbejder et fælles værdigrundlag for det indbyrdes samarbejde vedrørende overgang mellem daginstitution og skole, indsatsen overfor sårbare børn og integrationsindsatsen overfor tosprogede*
- *Der igangsættes en proces for formalisering af samarbejdsaftaler mellem skoler og daginstitutioner. Samarbejdsaftalen skal fastlægge:*
 - *formål med samarbejdet*
 - *deltagerkreds på ledelses- og medarbejderniveau*
 - *mødehyppighed og ansvar for mødeafvikling*

Processen er startet. Der er afholdt et møde med fokus på fælles værdisætning i forhold til overgangen fra dagtilbud til skole. Desuden er der lavet en undersøgelse, der synliggør pædagoger og læreres samarbejdsrelationer.

Undersøgelsens resultater er fremlagt på et fællesmøde for skoler og dagtilbud.

Folkeskolen

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

Bygninger og fysiske læringsmiljøer, herunder bygningsrenovering og indretning:

- *at undervisningen foregår i miljøer, der styrker elevernes lyst til at eksperimentere, reflektere og tilegne sig viden og praktiske færdigheder*
- *at undervisningen foregår i læringsmiljøer i og uden for klassen. Eleverne er aktive i processen og har medansvar for at skabe fleksible, æstetiske og funktionelle læringsmiljøer*
- *at undervisningen tilgodeser, at der er forskellige måder at lære på. Det omgivende samfunds kultur- og naturtilbud inddrages i undervisningen*
- *at de fysiske rammer tilpasses intentionerne i folkeskoleloven gennem renovering og ombygning ved:*
 - *at der indsamles og formidles viden om gode læringsmiljøer, der befordrer elevernes lyst til at lære (jf. lov vedr. elevernes undervisningsmiljø)*

Med udgangspunkt i rapporten "Læringsmiljøer i folkeskolen" fra Danmarks Evalueringsinstitut har der været afholdt et temamøde for den samlede skolelederflok med såvel internt som eksternt oplæg.

I netværksgrupperne har skolerne inspireret hinanden i arbejdet med læringsmiljøer.

Der henvises til skolernes evaluering i den enkelte skoles kvalitetsrapport.

Kvalitetsudvikling og dokumentation – vidensdeling og læring:

- *at der udvikles en evalueringskultur, der styrker kvalitetsudviklingen på undervisningsniveau, på samarbejdsniveau samt på ledelsesniveau, og at kvalitetsudviklingen sker gennem dialog med de involverede parter ved:*
 - *at der udarbejdes en statusbeskrivelse af skolernes arbejde med elevplaner*
 - *at der udarbejdes handleplaner på den enkelte skole i forhold til*
 - *hvordan man evaluerer*
 - *hvad man evaluerer*
 - *hvem der skal evalueres*
 - *hvilke fora, der skal have kendskab til evalueringsresultaterne*

- *ledelsens opgaver i forhold til udviklingen af evalueringskulturen*

Evalueringen bruges som løbende intern evaluering i forhold til de enkelte elevers faglige og personlige udvikling. Portefolietoden anvendes som dokumentationsværktøj.

I forhold til emnet Kvalitetsudvikling og dokumentation - vidensdeling og læring, blev der på skolerne arbejdet med at udvikle en evalueringskultur, der styrker kvalitetsudviklingen på:

- undervisningsniveau
- samarbejdsniveau
- ledelsesniveau

Som inspiration forud for arbejdet med kvalitetsudviklingen på de enkelte skoler har der været afholdt fælles temadage for skolelederne. I denne fase har der været brugt både eksterne og interne oplægsholdere, ligesom der i skolelederkredsen forud for processen på de enkelte skoler også har været mulighed for erfaringsudveksling og idégenerering.

I 2007 udsendte undervisningsministeriet bekendtgørelsen om anvendelse af elevplaner.

Elevplanen blev derfor indført som et nyt arbejdsredskab i forbindelse med skolens evalueringspraksis og den videre formidling til elever og forældre i forhold til:

- elevernes faglige niveau
- elevernes både alsidige og personlige udvikling

Der henvises til skolernes evaluering i den enkelte skoles kvalitetsrapport.

IT-satsning med IT som et aktivt redskab til vidensdeling og læring:

- *at IT skal indgå som en integreret del af skolens læringsmiljøer*
- *at IT- og medieundervisningen skal sikre, at eleverne udvikler viden og holdninger, der sætter dem i stand til at handle og tage beslutninger i netværkssamfundet*
- *at eleverne skal kende de digitale værktøjers muligheder og kritisk tage stilling til, hvornår det er hensigtsmæssigt at bruge dem*
- *at IT skal støtte og være en integreret del af skolens kommunikations- og informationskultur, herunder vidensdeling og kompetenceudvikling ved:*
 - *at fokus rettes mod integrering af digitale og netbaserede undervisningsmaterialer i den daglige undervisning, herunder brugen af portalerne NIL og Hval.*

- at der anvendes IT-programmer i forhold til elever med læse-staveproblemer
- at skolerne intensiverer arbejdet frem mod elevernes erhvervelse af JPC-kørekortet.
- at der på tværs af skolerne etableres lærernetværk via internettet til erfaringslæring og vidensdeling

Skoleafdelingen har i 2007 støttet skolernes arbejde med at nå målene på følgende måde:

Der er afholdt studiekredse for skolernes medievejledere, hvor der er arbejdet med traditionelle programmer på Skole-IT, herunder specielle materialer for børn med læse-staveproblemer, samt med portalerne NIL og Hval og andre digitale netbaserede undervisningsmaterialer.

I samarbejde med Programdatateket er der udbudt kurser til alle skoler i brug af Hvalens undervisnings- og videndelingsværktøjer samt i at arbejde med skolens hjemmeside.

Der er ydet support til en række skoler i forbindelse med lokale studiekredse og indlæg på møder på de enkelte skoler.

I forbindelse med kommunesammenlægningen har skoleafdelingen medvirket til, at samarbejdet "Landsbyskoler i Net" er blevet udvidet til at omfatte hele den nye kommune.

Organisations- og ledelsesudvikling med sikring af faglighed, vidensdeling og efteruddannelse:

- at skoleudvikling sker i et samspil mellem organisations-, personale- og ledelsesudvikling
- at kommunen sikrer en ansvarlig og systematisk uddannelsesplanlægning for lederne
- at skolen sikrer en ansvarlig og systematisk uddannelsesplanlægning for medarbejdere
- at ledelse og medarbejdere er udviklingsparate, samarbejdsorienterede og ansvarlige for en løbende efteruddannelse.
- at ledelse og medarbejdere udvikler en teamorienteret samarbejdskultur
- at skolerne opbygger en fleksibel struktur med hensyn til holddeling, elevsammensætning, lektionslængde, skemalægning m.m.
- at ledelse og medarbejdere udvikler en praksis, der sikrer et udfordrende og udviklende læringsmiljø, der understøtter skolens mål ved:
 - at der iværksættes et fælles efteruddannelsesforløb for skolelederne i Herning Kommune.
 - at der sættes fokus på udviklingen af udviklingscentre på skolerne

Efteråret 2007 startede med et kultursammenføringsprojekt for alle kommunens skoleledere.

I den forbindelse påbegyndte skolernes ledelsesteam et fælles efteruddannelsesforløb i videns- og innovationsledelse. Efteruddannelsen er et diplommodul, der afsluttes med eksamen.

Diplommodulet er udviklet i et samarbejde mellem HIH-AU, CVU Midt-Vest og Herning Kommunes skoleafdeling.

Udviklingscentret var arbejdstitlen på den udvikling, som det pædagogiske servicecenter gennemgår. Fremover vil benævnelsen være Det Pædagogiske Læringscenter.

Der er lavet funktionsbeskrivelse og arbejdstidsaftale i relation til funktionerne som skolebibliotekar og medievejleder. På skolerne er der dannet læringscenterteams, hvor medlemmerne indgår et formaliseret samarbejde omkring løsningen af læringscentrets opgaver.

I forvaltningen samarbejder konsulenterne inden for området.

Ungdomsskolen

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *At der opbygges en dynamisk og fremsynet fælles ungdomsskole som organisation og skoleform*

Kommunesammenlægningen har på Ungdomsskoleområdet især været præget af en decentral styring af processen.

Organisationsopbygning, værdier, mål og indhold har i stor udstrækning været diskuteret og projekteret i lederteamet, bestående af 8 ledere fra de tidligere 4 kommunale ungdomsskoler.

Længere oppe i systemet er der blevet lyttet til oplæggene og til erfaringer fra ungdomsskoleledagligdagen.

Det har betydet, at ungdomsskolens lederteam føler ejerskab for projektet, og alle har arbejdet hjertet på at få projektet til at lykkes.

Med udgangspunkt i visioner og mål er det i 2007 bl.a. blevet til følgende fælles tiltag:

- o Fælles brochure - ungdomsskoleavis til de unge og en folder til forældrene
- o Ny fælles hjemmeside
- o Nye fællesaktiviteter udbudt

- o Intranet for medarbejderne
- o Fælles pædagogisk dag
- o Fælles fagdag i fagteams
- o Fælles administration med sekretariat og fælles IT-administrationsprogram
- o Budgetter er omlagt i forhold til organisationsstrukturen
- o Opbygget en effektiv og dynamisk mødekultur i lederteamet
- o Opbygget en evalueringskultur, som skal danne baggrund for fremtidig dokumentation
- o Områder som forsikringer og elevbefordring er blevet kulegravet
- o Udarbejdelse af politikker og retningslinjer på en række forskellige områder.

Derudover deltager ungdomsskolen i adskillige udviklingsprojekter/arbejdsgrupper vedr. "Udsatte unge" - bl.a.:

- o Modelkommuneforsøget i forhold til "ungdomsuddannelse til alle"
- o Tirsdagsmøder
- o Opsøgende teams
- o Værested i midtbyen

Alle SSP-skolekontaktgrupper

Børn og Familie, specialtilbud

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007:*

- *Brugere og pårørende skal være tilfredse med Herning Kommunes tilbud og opleve nærhed, helhed og sammenhæng mellem sagsbehandling, rådgivning og vejledning omkring visitation til og brug af dag- og døgntilbud. Indsatsen ydes i respekt for den enkelte og så vidt muligt gennem fuld inddragelse af brugerne, pårørende og samarbejdsparter*
- *Der skal i særlig grad skabes helhed og sammenhæng imellem dag- og døgntilbud og ved overgangen til andet tilbud, herunder særligt ved overgangen fra ung til voksen. Det skal sikres, at de kompetencer, der er opnået i et tilbud, bevares og styrkes i det næste tilbud*
- *Indsatsen i forhold til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne skal være koordineret og helhedsorienteret. Indsatsen over for det enkelte barn eller den unge tager udgangspunkt i at udvikle de ressourcer og forudsætninger, det enkelte barn eller den unge har. Den enkelte skal have et værdigt liv med høj livskvalitet*

- *Dag- og døgntilbudsindsats i forhold til det enkelte barn/ung sker efter individuelle behandlingsplaner, som udarbejdes i samarbejde mellem bruger, pårørende, sagsbehandler og dag- og/eller døgntilbuddet*
- *De faglige kompetencer på området skal til stædighed styrkes og udvikles, herunder skal der i særlig grad sikres sammenhæng og udvikles samarbejdsrelationer mellem ledere og medarbejderne i dag- og døgntilbud og forvaltningens ledere og medarbejdere ved:*
 - *Fastlæggelse af, at resultatvurderingen igangsættes i samarbejde med institutionerne i løbet af 2007.*

I konsekvens af, at 2007 har været "år 1" for Herning Kommune med hensyn til drift af Specialtilbudsinstitutioner, idet området pr. 1. januar 2007 overgik til kommunen fra det tidligere Ringkøbing Amt, kan året betragtes som et overgangsår.

Et helt grundlæggende årsmål for 2007 har været sikker drift samt ønske om at udnytte synergien mellem tilbuddene som forudsætning for fremadrettet at kunne fastlægge resultatkrav for effekten af indsatsen på området.

For at sikre driften er der i 2007 lavet tilpasninger i pladsnormeringen i specialbørnehaven Hobbitten og Elevhjemmet for Hørehæmmede, da der har været faldende efterspørgsel efter tilbuddene. Endvidere er der på voksenspecialskolen Lindegårdsskolen ved skoleårets start 2007/08 igangsat et nyt lovbundet tiltag i form af den 3-årige ungdomsuddannelse, i første omgang i form af et afklaringsår. Med henblik på at sikre udnyttelse af de samlede faglige kompetencer på familiebehandlingsområdet og udnytte synergieffekter er Familiecenter Nordlys og Herning Kommunes Familiecenter pr. 1. august 2007 sammenlagt til én institution med to afdelinger med fællesbetegnelsen "Familiebehandlingen Herning".

Ved budgetlægningen for 2008 er der fastsat resultatkrav vedrørende gennemførelse af tilfredshedsundersøgelser på udvalgte områder med henblik på at afdække, hvorvidt brugerne føler sig inddraget i forhold til de tilbud, de modtager. For 2008 er der ligeledes fastsat et resultatkrav om udarbejdelse af en undersøgelse af Børne- og Familieafdelingens oplevelse af fleksibilitet og kvalitet i ydelserne på specialtilbudsområdet. Endelig er der fastsat resultatkrav vedrørende indsatsen med hensyn til brugerinddragelse, dokumentation og evaluering.

I 2007 er der ligeledes igangsat en række udviklings-tiltag herunder blandt andet:

- o et metodeudviklingsprojekt på Tjørringhus og Hobbitten vedrørende kvalificering af indsatsen overfor familier med handicappede børn
- o et eksternt finansieret forsøg med psykologbehandling til børn og unge med lettere psykiatriske vanskeligheder på Toften og Hedeboencentret
- o koordinering af brugen af evidensbaserede metoder i den sociale indsats i form af ansættelse af en evidenskoordinator
- o et eksternt finansieret efterværnsprojekt for kvinder og deres børn på Krisecentret for voldsramte kvinder med forventet start i april 2008

I 2007 har Specialtilbud i samarbejde med Børne- og Familieafdelingen afprøvet en visitationsmodel i forhold til visitationen til ydelser i Specialtilbud. Visitationsmodellen forventes evalueret i foråret 2008.

Med henblik på at skabe rammerne for kontinuerlig dialog om relevante økonomiske, pædagogiske og personalerelaterede problemstillinger mellem ledere på decentralt niveau og ledelsen på administrativt niveau i Specialtilbud er der i 2007 etableret lederforum i Specialtilbud med månedlige møder mellem ledere og administrationen samt etableret specialtilbuddenes samråd, som er et dialogforum for politikere, bestyrelser og administrationen. Herudover har der i 2007 været afholdt lederinternat, hvor der er arbejdet med Herning Kommunes værdigrundlag, ligesom der har været afholdt medarbejderseminar om innovation og dokumentation.

I 2007 er der med udgangspunkt i efterspørgsel efter mere fleksibelt aflastningstilbud til gruppen af unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser udviklet et Alternativt Aflastningstilbud i form af et klublignende tilbud til målgruppen.

Pædagogisk og Psykologisk Rådgivning (PPR)

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *Medvirke til at fremme institutioners og skolers samarbejde om børn med specielle behov*

Der er arbejdet intensivt på at fremme samarbejdet mellem skoler og institutioner gennem arbejdet på specialcentermøderne på skolerne og Fælles Forum-møderne i institutionerne, ved altid at tage udgangspunkt i helhedssituationen omkring det enkelte barn med specielle behov. Hvis der har været særlige forhold i barnets helhedssituation, har dette ofte medført afholdelse af tværfagligt netværksmøde som udgangspunkt for den videre sagsbehandling.

- *Opkvalificering af pædagoger og lærere med henblik på at mindske behovet for indstilling til PPR og medvirke til, at det pædagogiske miljø omkring barnet er så rummeligt, at flest mulige børn kan trives og udvikle sig i det*

I PPR's medvirken til at opkvalificere lærere og pædagoger til at skabe pædagogiske miljøer, som giver børnene bedst mulig trivsel, har specialcentermøderne og Fælles Forum-møderne ligeledes været centrale udgangspunkter for arbejdet. Der er endvidere sket en udbygning af den centrale AKT-vejledning på både skole- og institutionsområdet, samt øget vejledning omkring børn med særlige vanskeligheder fra skolekonsulenter i samarbejde med psykologer (med den nye lovgivning på både småbørns- og skoleområdet kan indstillingerne til PPR ikke nedbringes, da enhver specialpædagogisk foranstaltning nu kræver en indstilling).

- *Fremme PPR's specialydelser og det konsultative arbejde*

Specialydelserne er fremmet ved, at et stadigt stigende antal medarbejdere ud over deres distriktsarbejde har særlige kompetencer på hver deres område.

Der har ikke været mulighed for særlig efteruddannelse inden for det konsultative område, men alle medarbejdere har benyttet sig af kollegial sparring og kollegial supervision for til stadighed at udvikle deres kompetencer på området.

Børne- og Familierådgivningen

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *Der udvikles alternativer til unges anbringelse på socialpædagogiske opholdssteder. Ideen er her at kvalificere den unges familie, venner, skole mv. til at medvirke til, at den unge selv kan bryde den "onde cirkel"*

Kommunens ungeteam er i 2007 blevet permanent, ydelserne er blevet beskrevet og prisfastsat. Ungeteamet har 58 sager i 2007. Ungeteamet er flyttet til nye, mere rummelige lokaler, hvor der tilbydes klubblignende samværsaktiviteter.

Børne- og familieafdelingens etniske team har i 2007 i samarbejde med Toften og Hedeboencentret gennemført et forældrekursus for etniske familier. Projektet er evalueret, hvorved der er udviklet et koncept for forældrekurser til etniske familier.

- *Der tilbydes nye familiebehandlingstilbud og forældrekurser*

Familiecentret har i efteråret 2007 fået certificeret 2 PMT-terapeuter (Parent Management Training). Der er udarbejdet statusrapport over implementeringen af PMT i Herning Kommune.

Familiecentret har 2 medarbejdere under uddannelse i DUÅ-programmet (De Utrolige År) med forventning om certificering i 2008. Statusrapport over implementeringen af DUÅ i Herning Kommune er under udarbejdelse.

- *Kvalificere aflastnings- og plejefamilier*

Familieplejen har i 2007 udover afholdelse af det lovbestemte grundkursus for nye plejefamilier afholdt to temaarrangementer for aflastnings- og plejefamilier. Temaet for møderne har været forældresamarbejde og kostens betydning.

Sundhedsplejen og Børne- og Ungelægerne

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *Arbejdet med børn og familier med særlige behov skal styrkes*

2 sundhedsplejersker har arbejdet med metoden De Utrolige År, et gruppeorienteret forældreprogram målrettet børn med adfærdsproblemer. Der er blevet arbejdet med intern visitering til Marte Meo-metoden for forældre, hvor dette er bedste arbejdsredskab for familien. Herudover er der etableret faglig vejledning og kollegial sparring.

- *Udvikle skolesundhedsplejen i et sundhedsfremmende perspektiv*

I skolesundhedsplejen har der været arbejdet med flere nye sundhedsfremmende arbejdsmetoder. Det drejer sig om metoden Aktiv vurdering, hvor eleverne aktivt tager del i og forholder sig til sundhedsrelaterede emner. Også en ny undervisningsform inden for kostområdet har været afprøvet på nogle skoler, og der arbejdes med sundhedseksperimentarier på flere skoler. Dog må det erkendes, at der med det nye serviceniveau og servicetilbud, som er trådt i kraft den 1. august 2007, er skåret ned på den sundhedspædagogiske skolesundhedspleje.

- *Implementering af elektronisk journal i sundhedsplejen*

Alle sundhedsplejersker bruger nu elektronisk journal, og arbejdsredskabet er fuldt implementeret fra den 1. august 2007.

Kommunal tandpleje

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

0-18-årige børn og unge:

- *Tandsundheden for småbørnsgruppen 0 til 6 år søges forbedret og fastholdt så godt som muligt for de afsatte ressourcer*

Tandsundheden for småbørnsgruppen 0-6 år er forbedret i forhold til 2006, jf. tandsundhedsstatistik fra Sundhedsstyrelsen. Vi ser i dag 97% af de 3-årige helt uden huller og 83% af de 5-årige uden huller.

- *Tandsundheden for skolebørn/ungdomsgruppen skal for hele Ny Herning Kommune søges forbedret, således at tandsundheden generelt er på niveau med/ gerne højere end landsgennemsnittet*

Tandsundheden for skolebørn 6-14 år er uændret, men meget fin, jf. Tandsundhedsstatistik fra Sundhedsstyrelsen.

Den gennemsnitlige tandsundhed for målgruppen 15-18 år er forværret, formentlig pga. store forskelle i de tidligere fusionskommuner.

I 2006 forlod 33% af de 18-årige tandplejen uden huller. I 2007 forlod kun 26% tandplejen uden huller. Årsagen findes sandsynligvis i forskellen mellem

tilbud om den individuelle profylakse i de 4 fusionskommuner hos ungdomsgruppen.

- *Den gennemsnitlige tilvækst af nye huller i de blivende tænder må max. være ½ hul pr. barn pr. år*

Dette mål kan først måles, når tandplejens godt 20.300 børn og unge har været til tandeftersyn en gang mere, det vil sige ved udgangen af 2008. Filialklinikkerne kan måle cariestilvæksten, når de får deres lokale tal. Cariestilvæksten fortæller, om vi har kontrol med cariessygdommen hos vores målgruppe.

- *Gruppen af børn og unge med mange huller i tænderne (risikogruppen) søges fortsat nedbragt med 10%*

Målet er ikke nået. På grund af forskelle i tidlig diagnostik og tidlig forebyggende indsats hos risikogruppen (her defineret som børn med mere end 8 huller i de blivende tænder) i de forskellige fusionskommuner, ser vi en fordobling af børn i denne gruppe. Vi ser i dag 641 børn og unge med stor carierfaring mod 296 i 2006.

- *Behandlingstilbuddet sker ud fra størst mulig faglig kvalitet og med størst mulig evidens*
- *Tilslutningsprocenten for målgruppen 0-18 år i 2007 skal være tilnærmet 100%*

Målet er tilnærmet 100%, idet vi nåede 97,6%, det vil sige, at 2,4% valgte anden tandlæge

Omsorgstandpleje:

- *Alle omsorgspatienter er smerte- og symptomfrie*
- *Højne den enkelte omsorgstandplejebrugers daglige mund-, tand- og protesehygiejne, så radikale behandlinger undgås*

- *Bibringe den enkelte bruger og plejepersonalet forståelse for, at daglig mundpleje er en naturlig og ligeværdig del af den personlige pleje*

Alle tre mål er nået.

- *Målgruppen visiteres således, at der i 2007 nås min. 45% af målgruppen (de 45% svarer til det gennemsnitlige antal omsorgspatienter i de 4 kommuner)*

Vi har i 2007 serviceret ca. 400 omsorgspatienter, hvilket svarer til vores mål.

Tandplejen har afholdt møde med visitationsenheden vedrørende ensartede visitationskriterier.

Specialtandpleje:

- *Tandsundheden for målgruppen for specialtandpleje søges forbedret gennem en intensiv forebyggende indsats i samarbejde med brugeren og brugerens kontaktpersoner*

Vi er i gang med opbygningsfasen.

- *Tandbehandling bør ske på det lavest specialiserede niveau, men dog således, at denne gruppe borgere altid tilbydes et behandlingstilbud på højt specialisniveaue, når behovet er til stede*

Vi er i fuld gang med at reorganisere, således at målgruppen visiteres ind efter det specialiserede niveau, de har behov for.

- *Målgruppen visiteres således, at der i 2007 nås min. 41% af målgruppen (de 41% af målgruppen svarer til det antal patienter, som Amtstandplejen på Holstebro Sygehus har behandlet for de 4 kommuner i 2005)*

Vi har i 2007 haft 88 borgere visiteret til specialtandplejen i Holstebro. Det er lidt færre end forventet, hvilket afspejler sig i vores aftale med regionen i 2008.

Social- og Sundhedsudvalget

Ældre

Der tilbydes en række ydelser på serviceområdet. Ydelserne omfatter følgende hovedkategorier:

- Praktisk hjælp og pleje (hjemmehjælp)
- Hjemmesygepleje
- Plejehjem/plejeboliger
- Madservice
- Forebyggende hjemmebesøg
- Hjælpe midler og boligændringer
- Aktivitetstilbud
- Genoptræning og vedligeholdelsestræning
- Daghjem/dagcentre
- Ældreboliger

I 2007 var der ca. 2.280 modtagere af hjemmehjælp i Herning Kommune. Heraf modtog ca. 1.950 hjælpen fra den kommunale leverandør, mens resten modtog hjælpen fra én af de 4 godkendte, private leverandører af hjemmehjælp.

Ca. 2.000 borgere modtog i 2007 løbende hjælp fra hjemmesygeplejen.

Herning Kommune havde i 2007 i alt 640 plejehjemspladser. Oven i de faste plejehjemspladser råder kommunen over 16 aflastningspladser fordelt på 7 plejehjem samt 30 aflastningspladser på Rehabiliteringscentret på Brændgårdvej i Herning.

Der produceres og leveres dagligt middagsmad til ca. 900 hjemmeboende brugere. Der produceres (og leveres) også maden til plejehjems- og aflastningspladserne samt produktion af mad til cafeterierne på aktivitetscentrene.

På aktivitetscentrene varetages opgaver målrettet hjemmeboende borgere med behov for hhv. træning, daghjem og/eller aktivitetstilbud. I 2007 var der etableret aktivitetstilbud/-centre 17 forskellige steder i kommunen. Aktivitetstilbuddene er enten etableret på selvstændige geografiske enheder eller i tilknytning til plejehjem.

Serviceharmoniseringen

2007 har været præget af serviceharmoniseringen på praktisk bistand og pleje som følge af kommunesammenlægningen. De 4 kommuners serviceniveau og arbejds gange er harmoniseret i det forgangne år.

I forhold til fordelingen af borgere på pleje og prak-

tisk bistand kan anføres, at der har været en lille udvikling i det procentuelle antal borgere, som modtager pleje og praktisk bistand:

Andel af borgere, som modtager	Uge 1	Uge 48
Pleje	1.370 borgere (59%)	1.274 borgere (60%)
Praktisk bistand	2.068 borgere (89%)	1.842 borgere (86%)
Borgere i alt	2.323	2.131

Omkring flowet af borgere, som modtager hjemmehjælp kan det anføres, at i alt 3.063 forskellige borgere har været visiteret til hjemmehjælp i de første 48 uger. Heraf har 1.695 borgere modtaget hjælp i alle ugerne.

De private leverandører var pr. 1. januar 2007 leverandør hos samlet set 13,3% af borgerne. Denne andel er pr. 3. december 2007 steget til 16,9%.

En analyse af, hvilken leverandør, nye borgere har valgt i 2007, viser, at gennemsnitlig 24,5% af borgerne, eller knap hver 4 nye borger, vælger en privat leverandør.

Fordelingen hidtil i de 4 ældreområder er følgende:

Område	Antal nye borgere	Andel af borgere, som vælger privat
Område Øst	245	80 (32,7%)
Område Vest	187	47 (25,1%)
Område Nord	170	24 (14,1%)
Område Syd	138	30 (21,7%)
Sum/gns.	740	181 (24,5%)

Ny organisering på ældreområdet

Samtidig er der foretaget en række større tilpasninger i organiseringen for at effektiviseringen og samtidig kunne indfri de effektiviseringsgevinster, som området skulle opnå i 2007.

Hvor man i de 4 kommuner tidligere havde været organiseret efter en geografisk opdeling, er den nye struktur funktionsopdelte. Det betyder, at Aktivitet & Pleje nu er organiseret i 7 virksomheder med hver sin ledelse:

- Konsulentteamet og Administrativ Service
- Madservice Herning
- Aktivitets- og terapeutvirksomheden
- Plejen (hjemmehjælp, hjemmesygepleje og plejehjem) i område Nord
- Plejen i område Syd
- Plejen i område Øst
- Plejen i område Vest

Ny struktur på køkkenområdet

Den nye struktur har betydet nedlæggelse af en række mindre produktionskøkkener på plejehjemmene og aktivitetscentrene samt opførelsen af et nyt stort produktionskøkken på Birketoft i Aulum. Køkkenet på Birketoft skal producere og levere mad til alle plejehjem og cafeer i kommunen – med undtagelse af Toftebo i Hammerum, Lindegården i Herning og Søglimt i Sunds, der fortsat selv skal producere maden til beboerne. Samtidig er produktionen og udbringningen af mad til kommunens hjemmeboende brugere fra sommeren 2007 samlet i køkkenet på Aktiv Centret, Brorsonsvej i Herning.

Ny struktur på øvrige områder

Også de øvrige virksomheder i Aktivitet & Pleje har været præget af organisatoriske tilpasninger i årets løb. F.eks. er nattevagten indenfor hjemmeplejen blevet samlet i én enhed, som dækker hele kommu-

nen. De administrative medarbejdere er blevet samlet på færre geografiske enheder, og der er etableret områdekontorer på de tidligere rådhus i Kibæk, Vildbjerg og Aulum.

Byggeaktivitet samt planlægningen af kommende byggerier

Året har desuden været præget af en del byggeaktivitet samt planlægningen af kommende byggerier. I årets løb er ombygningen af Vesterled Plejehjem i Herning blevet færdiggjort, så plejecentret nu omfatter 80 plejeboliger i 6 leve-bo-enheder samt 6 ældreboliger i direkte tilknytning til plejecentret.

Plejehjemmet Søglimt i Sunds er under ombygning til 50 plejeboliger. Byggeriet forventes færdigt i 2009. Endvidere er de to plejehjem - Birketoft i Aulum og Sandfeldgården i Kibæk, hvor kommunen har aftaler med Danske Diakonhjem om driften af plejehjemmene - ligeledes under ombygning. Efter endt ombygning vil såvel Birketoft som Sandfeldgården omfatte 42 plejeboliger.

Af kommende byggerier har især om- og tilbygningen til Lindegården i Herning præget aktiviteterne i årets løb. I 2007 er der således udarbejdet byggeprogram og efterfølgende udbudsmateriale således at byggeriet kan forventes igangsat sommeren 2008.

Kultur- og Fritidsudvalget

Idræt og Fritid

2007 har været et år præget af sammenlægning og harmonisering, ligesom der er brugt mange kræfter på at få samrådsstrukturen kørt ind. Hele arbejdet er sket ud fra en målsætning om, at alle kommunens borgere sikres mulighed for at deltage i idrætsaktiviteter og anden idé- og interessebetonet virksomhed.

Harmoniseringen på lokaletilskudsområdet gav mulighed for at hæve tilskud til foreningers udgifter til egne og lejede lokaler til 75%, hvilket er harmonisering til højeste fællesnævner.

I 2007 blev satsningen på at tiltrække og gennemføre store sportslige events udvidet med ansættelsen af egen sportsevent-koordinator.

Ikke mindst er der gennemført en lang borgerinddragelsesproces, der har resulteret i ny Idræts- og Fritidspolitik. Den nye politik følges i det nye år op af en handleplan, der beskriver, hvordan politikken søges gennemført.

På facilitetsdelen har der været gennemført en række større og mindre renoverings-, etablerings- og nybygningsprojekter, ligesom der er gjort en væsentlig indsats for at udvikle det fremtidige DGI-hus så det kommer til at fremstå som fremtidens urbane bevægelses- og sundhedshus.

Foreninger

I 2007 var der 322 foreninger i Herning Kommune:

- 176 idrætsforeninger
- 46 spejderforeninger (BUS)
- 35 kirkelige børne- og ungdomsforeninger
- 5 politiske ungdomsforeninger
- 60 blandede foreninger

3 nye foreninger blev godkendt i henhold til Folkeoplysningsloven:

- Midtjysk Nitro
- Afghansk Venskabsforening
- Herning Salsa

Idrætshaller

Der er i 2007 ydet tilskud til:

- 25 selvejende idrætshaller (hvoraf nogle har flere haller og sale)
- 4 friluftsbade

Politiske årsmål:

- Det vil vi i 2007

- *Der sikres et alsidigt og varieret tilbud om deltagelse i idræts- og fritidsaktiviteter gennem en fortsat udvikling af gode muligheder for et bredt idræts- og fritidsliv i kommunen, herunder tilbud til handicappede, via tilskudsordninger, der understøtter det frivillige foreningsarbejde/ ungdomskulturelle projektarbejde*

Der har været gennemført en dialog- og borgerinddragelsesproces med alle 5 samråd og handicaprepræsentanter om udarbejdelse af ny idræts- og fritidspolitik, der skal sikre et alsidigt og varieret tilbud om deltagelse i idræts- og fritidsaktiviteter.

Udbuddet og muligheden for at deltage i idræts- og fritidsaktiviteter er udbredt til hele Herning Kommune.

Hertil kommer, at der er igangsat aktiviteter for selvorganiserede aktiviteter, såsom Laudrup-Høgh Streetsoccer League, der iøvrigt på landsplan blev vundet af et Herning-hold.

- *Tilskudsniveauet til foreningers egne eller lejede lokaler fastholdes, så vidt det er muligt, så der fortsat er velegnede fysiske rammer til udøvelse af de forskellige fritidsaktiviteter*

Efter harmonisering har det været muligt gennem få omlægninger og reduktioner at fastsætte lokale-tilskudsprocenten til foreningers egne og lejede lokaler til højeste fællesnævner (75%).

- *Kommunens idrætsanlæg og øvrige anlæg til fritidsvirksomhed udbygges, hvor det er relevant og muligt i overensstemmelse med borgernes ønsker og behov med bl.a. gennemførelse af DGI's byudviklingsprojekt*

Der er konkret nybygget eller givet tilskud til etablering af:

- 2 nye boldbaner i Lind (er ibrugtaget)
- Hodsager Multicenter udbygget med ny hal
- Støtte til ny multibane i Vind

Herudover er der givet forholdsvis store engangstilskud til ekstraordinær vedligeholdelse af de selvejende haller.

Planlægning af DGI-projektets sundheds- og idrætsmæssige indhold er gået fra visioner til konkret planlægning.

Det skal bemærkes, at der budget- og planlægningsmæssigt arbejdes på mange nye facilitets- og halprojekter.

- *Der ydes støtte til projekter vedr. særlige grupper, som hidtil kun i begrænset omfang har gjort brug af idræts- og foreningstilbud i kommunen ved at støtte og styrke foreningsdannelsen og opbygningen af bredt funderet, selv bærende sociale netværk, som bl.a. imødekommer borgere med anden etnisk baggrunds kulturelle og fritidsmæssige behov*

Med støtte til byfornyelsesprocessen og kvarterløftsindsatsen på Holtbjerg, herunder fastansættelse af Integrationskonsulent er der sket en markant indsats for at bruge idræts- og fritidsaktiviteter som katalysator til integration og selv bærende sociale netværk. Fra efteråret er indsatsen udvidet til også at tage særlig hensyn til Gullestrup.

Get2sport-integration via sportsindsatsen, der i praksis udføres af fodboldklubben Herning Fremad, fortsatte med støtte fra ministeriet og Herning Kommune i 2007 med stor succes. Bl.a. har DIF brugt Hernings Get2sport-indsats som modeleksempel.

Foreningsdannelsen er i fortsat udvikling. Tre nye foreninger er i 2007 godkendt som tilskudsberettigede i Herning Kommune i henhold til Folkeoplysningsloven, ligesom der har været dialog med utroligt mange foreninger, der forventes at søge om godkendelse i de første måneder af 2008.

- *Der sættes fokus på en bred og helhedsorienteret satsning på idrætten både i forhold til skoler, daginstitutioner, fritidsordninger, foreningslivet og idrætsfaciliteterne med afsæt i udøvrernes hele liv, herunder fleksible job- og uddannelsesmuligheder. Der støttes op om projekter, der støtter børns sundhed og trivsel, herunder indgåelse i forsknings-/udviklingsarbejde inden for idræt og velfærd.*

Der er igangsat tiltag for indarbejdelse af helhedsorienteret satsning på idrætten i relevante politikker, men herudover har der desværre ikke været nævneværdig udvikling på området.

- *Talentudviklingen i de lokale idrætsklubber un-*

der støttes i takt med et løft af kommunens øvrige idrætsstilbud, aktiviteter og faciliteter bl.a. gennem indgåelse af nye samarbejder med f.eks. Team Danmark omkring udvikling af eliteidrætten.

Indgåelse af samarbejdsaftale med Team Danmark indebærer bl.a., at der er etableret idrætsklasser, hvor 84 unge idrætstalenter fra 6 klubber har morgentræning 3 gange om ugen – et initiativ, der helt klart sætter sit præg på de unges idrætsmæssige udvikling.

Biblioteker

Herning Bibliotekerne

Biblioteksvæsenets virksomhed omfattede i 2007:

- Hovedbiblioteket på Brændgårdvej
- Lokalbiblioteker i Aulum, Hammerum, Kibæk (under etablering), Sunds og Vildbjerg
- Bogbus indtil 30. juni
- Biblioteket-kommer
- Bogdepoter på plejehjem og børneinstitutioner
- Depoter hos dagplejere.
- Lydavis til blinde og svagtseende
- "Bogen-kommer-service" til ældre og gangbesværede
- Centralbiblioteksfunktionen
- InfoGate
- Netbiblioteker samt Internettilbud på www.herningbib.dk
- Lokalhistorisk Arkiv

Biblioteket er fortsat den mest benyttede kommunale kulturinstitution. Mere end ½ million gange besøgte borgerne i 2007 Herning Bibliotekerne. Trods veludviklede muligheder for at bestille materialer on-line og for at benytte bibliotekets virtuelle resurser fra hjem, arbejde, uddannelsessted etc. er der således fortsat stor interesse for at bruge biblioteket som møde-, være-, oplevelses-, lærings- og debatsted.

I modsætning til hvad der er tilfældet på mange andre biblioteker, falder det samlede udlån af bøger, cd'er, plader, kassettebånd, video, cd-rom mv. ikke på Herning Bibliotekerne. Udlånstallet er stagnerende men med fortsat tendens til stigning og udgjorde i 2007 mere end 1,5 mill. enheder.

Herning Bibliotekerne har også i 2007 haft en omfattende udviklings- og forsøgsvirksomhed. Denne

virksomhed har blandt andet fokuseret på lærings- og debatfunktionen. En omfattende nyindretning af hovedbiblioteket er delvist påbegyndt og ventes fortsat de kommende år. Nyindretningen skal understøtte bibliotekets mangesidede funktioner som læringssted, mødested, debatsted, oplevelsessted og informations- og videntcenter. Der er trådløst netværk i hele publikumsområdet på hovedbiblioteket – lokalbibliotekerne følger efter i 2008 - og dermed adgang til internettet både fra bibliotekets egne computere og fra borgernes egne bærbare pc'er.

Fra 2007 kan i øvrigt berettes:

Biblioteket i Kibæk åbnede i en midlertidig form med stærkt begrænset åbningstid. Det permanente bibliotek åbner den 7. april 2008. Der blev arbejdet videre med planerne om en biblioteksafdeling i Midtbyen i forbindelse med Vandkulturhuset og Mediehuset Herning Folkeblad. Åbning forventes i 2009-2010.

Der blev etableret IT-brugercentre i forbindelse med bibliotekerne i Aulum, Kibæk og Vildbjerg. IT-brugercentrene erstatter de faciliteter, som aftenskoler m.fl. har benyttet på skolerne, og som disse ikke længere grundet IT-sikkerhed har mulighed for at stille til rådighed.

Lokalhistorisk Arkiv fik i forbindelse med nyindretning og ombygning af hovedbiblioteket nye lokaler og en ændret placering.

Der blev indgået en betjeningsoverenskomst med Herning Gymnasium. Overenskomsten lægger bl.a. op til optimering af synergieffekter mellem bibliotek og gymnasium.

En centralbiblioteksreform blev udmeldt kort før udgangen af 2007. Reformen betyder, at Herning Bibliotekerne bliver det eneste centralbibliotek i Region Midtjylland – og ét ud af seks på landsplan.

Konkurrencestyrelsen valgte at henlægge en anklage om ulovlig konkurrenceforvridning vedr. InfoGate, idet en sådan ulovlighed ikke kunne påvises.

Det omfattende medarbejderrettede IT-kompetenceudviklingsforløb "23 ting" løb af stablen i 2007 med en meget stor andel af biblioteksmedarbejdere som aktive deltagere. Formålet var at sikre, at netop medarbejderne på biblioteket er i stand til at håndtere og vejlede borgerne i "alt det nye" på IT- og webområdet.

Det virtuelle bibliotek

Herning Bibliotekernes hjemmeside <http://www.herningbib.dk> er platform for alle de virtuelle services, som borgerne tilbydes. Herfra er der adgang til en lang række redigerede og kvalitetsvurderede resurser.

I samarbejde med andre biblioteker er Herning Bibliotekerne med til at drifte og udvikle en lang række netbiblioteker, der er tilgængelige via internettet. Gennem en årrække har Herning Bibliotekerne således haft ansvaret for <http://www.biblioteksvagten.dk> - folke- og forskningsbibliotekernes fælles spørgetjeneste på nettet.

I 2007 har staten truffet beslutning om en række ændringer vedr. driften af netbibliotekerne. Der etableres en ny styringsmodel, der fra 2008 får indflydelse på såvel organisation, struktur og økonomi som drift og udvikling af netbibliotekerne.

Herning Centralbibliotek varetager hovedredaktionen af <http://www.kulturspot.dk>, den regionale arrangements- og kulturkalender på Internettet.

Politiske årsmål:

- *Det vil vi i 2007*

- *Biblioteket prioriterer en bredt sammensat, tidsvarende og kvalitativt funderet materialesamling, og adgang til redigerede og kvalitetsvurderede virtuelle resurser. Ventetiden på faglitteratur til læringsformål er i 95% af tilfældene under 1 måned*

Biblioteket har indkøbt materialer, som betyder, at samlingen er tidssvarende og kvalitativt sammensat. Derfor har det været muligt at imødekomme lånernes behov for faglitteratur til læringsformål, hvor ventetiden i mere end 95% af tilfældene har været under 1 måned.

- *Biblioteket videreudvikler den børnekulturelle indsats og indgår aktivt i arbejdet med at etablere og styrke det børnekulturelle netværk. Biblioteket deltager aktivt i minimum 5 konkrete aktiviteter med andre børnekulturelle aktører*

Børnebiblioteket har deltaget aktivt i 5 konkrete aktiviteter.

- I samarbejdet med Kulturelt Samråd har biblioteket deltaget aktivt i Liv i Sdr. Anlæg og i Børneteaterfestivalen 2007

- Biblioteket har i samarbejde med skolebibliotekerne afviklet og gennemført DM i oplæsning 2007
- I samarbejde med Team Teatret afholdt en teaterforestilling under overskriften - 'Ta' med biblo' i teatret
- I samarbejde med Billedskolen, Carl Henning Petersen Museet, skoler og børnehaver afviklet det store regionale projekt "Fra Hav til Hav - det bedste sted for mig". Projektet blev planlagt i samarbejde med Kulturprinsen, Viborg Bibliotekerne, Viborg Stiftsmuseum, Kvindemuseet i Århus og Herning Bibliotekerne
- I samarbejde med Region Midtjylland, Sydjurs Bibliotek, Silkeborg Kommune og Kulturprinsen har biblioteket planlagt og gennemført den 8. børnekulturkonference.
- *Biblioteket understøtter borgernes muligheder for læring. Biblioteket gennemfører minimum 30 kursusaktiviteter målrettet borgerne*

Der er gennemført 44 kurser, herunder 32 målrettet børn.

- *Biblioteket understøtter med konkrete initiativer borgernes sproglige engelskkompetencer*

Herning Bibliotekerne har med sin deltagelse i projekt 'Engelsk for alle' medvirket til at sætte øget fokus på bibliotekets materialesamling indenfor engelske sprogkurser, engelsk grammatik og skønlitteratur på engelsk. Dette er sket via mere målrettet formidling af disse materialer i udlånet samt via oprettelse af en hjemmeside med bl.a. sprogtest og eksponering af diverse fysiske og virtuelle tilbud, som kan forbedre borgernes engelskkundskaber.

- *Biblioteket inddrager alle relevante informations- og oplevelsesbærende og -formidlende ressourcer, og tilbyder målrettede og situationsbestemte serviceydelse. Biblioteket tilbyder alle uddannelsessøgende mulighed for aftalt personlig vejledning i forbindelse med opgaverelateret informationsøgning*

Herning Bibliotekerne tilbyder borgerne informationer i fysisk og virtuel form via bøger, databaser, licenser og netbiblioteker. Herning Bibliotekerne tilbyder borgerne kulturelle oplevelser via skønlitteratur i fysisk og virtuel form, via udlån af spil til PC og konsol, spillefilm samt via musik i fast og digital form.

Herning Bibliotekerne tilbyder borgerne mulighed for at booke en bibliotekar med henblik på at yde personlig vejledning i at finde informationer til f.eks. opgaver eller andre formål. Denne service benyttes især af uddannelsessøgende.

- *Biblioteket videreudvikler anvendelse af elektroniske medier, herunder licensbelagte databaser og andre ressourcer på Internettet, og styrker det virtuelle bibliotekstilbud. Brugere downloader minimum 20.000 musikfiler fra Bibliotekernes Netmusik eller anden tilsvarende musiktjeneste*

Brugere har i 2007 downloaded 43.000 musikfiler.

- *Benyttelsen af de virtuelle resurser, der præsenteres særligt på biblioteket/hjemmesiden, skal forøges med minimum 25%*

Af tekniske årsager har det ikke været muligt at dokumentere forøgelsen. Det skønnes, at målet fuldt ud er opnået.

- *Biblioteket indgår i forpligtende samarbejdsrelationer med andre innovative aktører. Biblioteket indgår i minimum 3 udviklingsprojekter*

En række udviklingsprojekter er gennemført i samarbejde med andre aktører, blandt andet:

- Biblioteket som drivkraft i den regionale udvikling – i samarbejde med Vækstforum for Region Midtjylland
- Herning Debatten - i samarbejde med blandt andre de politiske partiforeninger
- Lektiecafé – i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp og Herning Frivilligcenter
- Den tredje vej - i samarbejde med bibliotekerne i Aalborg, Odense, Randers og Viborg, samt Arkitektskolen i Århus, Udviklingskonsulenterne, Syddansk Universitet m.fl.

- *Biblioteket videreudvikler et tidssvarende bibliotekstilbud i Ny Herning Kommune. Fritids- og Kulturudvalget vedtager en biblioteksstrategi for indeværende byrådsperiode*

En bibliotekspolitik er i 2007 vedtaget af Byrådet. En tilhørende handlingsplan forelægges Kultur- og Fritidsudvalget i foråret 2008.

- *Herning Bibliotekernes mangesidede indsats over for bibliotekerne i centralbiblioteksområdet udvikles løbende. Herning Bibliotekerne leverer minimum 65.000 materialeenheder til bibliotekerne i centralbiblioteksområdet*

Udlån incl. fornyelser til biblioteker i centralbiblioteksområdet udgjorde i 2007 knap 77.000 enheder.

- *Der gennemføres med Herning Bibliotekerne som initiativtager minimum et samarbejdsprojekt i centralbiblioteksområdet*

Herning Bibliotekerne igangsatte i 2007 et samarbejdsprojekt med deltagelse af 6 af bibliotekerne i centralbiblioteksområdet. Projektet fokuserer på at skabe bedre formidling på bibliotekernes respektive hjemmesider ved at dele indhold i form af artikler, anmeldelser mv. på tværs af bibliotekerne.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Regnskabsmæssig skal der for Herning Kommune udarbejdes to sideløbende regnskaber, dels et udgiftsbaseret regnskab (regnskabsopgørelsen), dels et omkostningsbaseret regnskab (resultatopgørelsen).

Hovedreglerne for udarbejdelse af regnskaberne er i store træk fastlagt af Velfærdsministeriet i "Budget- og regnskabssystem for kommuner".

Hovedreglen for det udgiftsbaserede regnskab er, at udgifter og indtægter registreres på det tidspunkt hvor udgifterne afholdes eller indtægterne indbetales.

For det omkostningsbaserede regnskab er retningslinierne vedrørende det udgiftsbaserede regnskab på visse punkter suppleret med den praksis der er fastlagt i årsregnskabsloven (Lov nr. 448 af 7. juni 2001 om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab) og i danske regnskabsstandarder, hvor princippet er, at der foretages en registrering i det regnskabsår, som omkostningen vedrører. Dette betyder bl.a. at kommunernes aktiver optages på status og der indregnes afskrivninger.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i et bilag til kasse- og regnskabsregulativet.

Totalregnskabet

Regnskabet for Herning Kommune aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Generelt om indregning og måling

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen og omkostninger i resultatopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden, der slutter 28. februar i det nye regnskabsår.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes. I resultatopgørelsen afskrives der første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet/endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Aktiver indregnes i balancen, når aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår, aktivets værdi kan måles pålideligt og når aktivet har en værdi, der

er svarende til eller højere end en beløbsmæssig bagatelgrænse på 100.000 kr.

Forpligtelser indregnes i balancen, når de er overvejende sandsynlige og kan måles pålideligt. Indregningen omfatter dog ikke forpligtelser der har karakter af hensættelser til imødegåelse af tab på tilgodehavender eller andre forventede udgifter, som ikke kan opgøres nøjagtig med hensyn til beløb, forfaldstidspunkt og beløbsmodtager.

Hovedregelen er, at alle indtægter og udgifter henføres til det regnskabsår, de vedrører, uanset betalingstidspunkt. Velfærdsministeriets bestemmelser åbner imidlertid ikke mulighed for bogføring af skønnede beløbsangivelser, jf. også omtalen af forpligtelser ovenfor.

Der er således ikke foretaget periodisering af udgifter og indtægter, hvorfor f.eks. slutfregning af skatter og generelle tilskud først indtægtsføres 3 år efter udløbet af pågældende regnskabsår.

Udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabet primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultater og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Omkostningsregnskabet

Det omkostningsbaserede regnskab er en central del af det samlede kommunale regnskab. Årsregnskabet indeholder en overordnet præsentation af kommunens regnskab inspireret af årsregnskabsloven.

Formålet med resultatopgørelsen er at specificere årets resultat som årets indtægter fratrukket årets periodiserede ressourceforbrug.

Balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis primo regnskabsåret og ultimo regnskabsåret, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesudgifter samt udgifter i direkte tilknytning til anskaffelsen frem til

det tidspunkt, hvor aktivet tages i brug. For eventuelt egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte udgifter til materialer, komponenter, underleverandører og direkte løn.

Renteomkostninger vedrørende eventuel fremmed finansiering ved fremstilling af materielle anlægsaktiver, og som vedrører fremstillingsperioden, indregnes ikke i kostprisen. Låneomkostninger udgiftsføres i resultatopgørelsen i det år, hvori de afholdes.

Finansielt leasede aktiver indregnes og måles på tilsvarende vis som øvrige anlægsaktiver. For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor eller en tilnærmet værdi for denne.

Der foretages lineære afskrivninger over aktivets forventede levetid, som er angivet af Velfærdsministeriet.

Levetiderne er fastlagt dels for de aktiver der er optaget i åbningsbalancen pr. 1. januar 2007 dels for fremtidige anskaffede aktiver.

I det følgende er angivet, hvilke levetider der er gældende for de forskellige typer af udvalgte aktiver:

Aktiv	Levetid
	Fra regnskabsår 2007
Grunde og bygninger	
Administrative formål (rådhus, administrationsbygninger m.v.)	45-50 år
Forskellige serviceydelser (folkeskoler, sociale institutioner, daginstitutioner samt tilhørende legepladser, plejehjem/-boliger, brandstationer, biblioteker, idrætsanlæg, svømmehaller mv.)	25-30 år

Aktiv	Levetid
Diverse formål (kommunale kiosker eller pavilloner, parkeringskældre m.v.)	15 år
Indretning af lejede lokaler	10 år eller over lejekontraktens varighed
Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler.	
Tekniske anlæg:	
Ledninger og stikledninger (anskaffet før 1980)	75 år 100 år
Ledninger og stikledninger (anskaffet efter 1980)	
Forsinkelsesbassiner	50 år
Pumpestationer	20 år
Øvrige anlæg	20-30 år
Maskiner:	
Snepløve og fejmaskiner	10 - 15 år
Asfalts-, beton- og mørtelmaskiner	10 - 15 år
Maskinelt udstyr til affaldshåndtering (pumper, luftrensere/ventilatorer m.m.)	10 - 15 år
Elektriske motorer/maskiner	10 - 15 år
Maskiner til storkøkkener, vaskerier, beskyttede værksteder og lignende	10 - 15 år
Specialudstyr:	
Labaratorieudstyr	5-10 år
Transportmidler:	
Større lastbiler og busser. Påhængsvogne bl.a. personbiler og handicapbiler	5-8 år
Inventar - herunder computere og andet IT-udstyr	
IT:	
It og andet kommunikationsudstyr samt større servere	3 år
Inventar:	
Kontorinventar samt inventar på institutioner	3 - 5 år
Driftsmateriel:	
El og vvs-udstyr	10 år
Legepladsudstyr	10 år
Værktøj	10 år
Måleapparater og instrumenter	10 år

Grunde og materielle anlægsaktiver under udførelse optages i anlægskartoteket og balancen, men afskrives ikke. Når et anlægsprojekt er tilendebragt, påbegyndes afskrivning på baggrund af kostprisen.

For materielle anlægsaktiver kan der i særlige tilfælde fastsættes en scrapværdi, hvorpå der ikke afskrives.

Materielle anlægsaktiver til en værdi mindre end 100.000 kr. pr. enkeltanskaffelse udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet i anskaffelsesåret, jf. dog nedenfor om større anskaffelser af ensartet udstyr til under 100.000 kr. pr. enhed.

Infrastrukturelle samt ikke-operative aktiver indregnes ikke i balancen.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Nedskrivning sker kun på et objektivi grundlag.

Opskrivning af aktiver kan i ganske særlige tilfælde finde sted, hvis værdiforøgelsen af et aktiv i forhold til den regnskabsmæssige værdi antages at være vedvarende. Opskrivning sker kun på et objektivi grundlag. Opskrivninger optages på en statuskonto under passiverne og afskrives over aktivets levetid fastsat i anvendt regnskabspraksis.

Efterfølgende udgifter, der relaterer sig til et givent aktiv (forbedringsudgifter), tillægges aktivets værdi, såfremt udgifterne er væsentlige, og aktivets levetid, kapacitet eller kvalitet øges ud over det oprindeligt antagne.

Ensartede mindre aktiver, eksempelvis IT udstyr, inventar i et mødelokale m.v. indregnes samlet i balancen, såfremt den samlede kostpris overstiger 100.000 kr. Der skal være tale om fælles brug, ens levetid af aktiverne, og de skal have samme anvendelsesformål.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen i salgsåret.

Modtagne tilskud til specifikke anlægsprojekter modregnes ikke i anskaffessummen, og dermed aktivets regnskabsmæssige værdi og afskrivningsgrundlag.

Finansielt leasede aktiver indregnes som nævnt i balancen under anlægsaktiver på lige fod med egne anlægsaktiver og afskrives som sådan.

Immaterielle anlægsaktiver

Herunder hører forskellige immaterielle anlægsaktiver som patenter eller rettigheder eller licenser til software erhvervet mod vederlag.

Udgifter til internt oparbejdede immaterielle aktiver anlægsaktiver udgiftsføres som hovedregel i resultatopgørelsen i det år, hvori udgifterne afholdes.

Finansielle anlægsaktiver

Finansielle anlægsaktiver optages pr. 1. januar 2007 til nominel værdi eller dagsværdi jf. Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Det kan supplerende oplyses, at Herning Kommune, jfr. samme regelsæt, ved regnskabsaflæggelsen for 2007 skal anvende dagsværdi eller indre værdi.

Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder medtages til nominel værdi.

Aktier og andelsbeviser

For noterede aktier svarer saldoen til kursværdien pr. 31. december.

For ikke-noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser, indskudsbeviser o.l.) foretages indregningen efter den indre værdis metode opgjort i henhold til senest aflagte årsregnskab for de pågældende selskaber. Den indre værdi er ejerandelen af selskabet egenkapital.

Tilgodehavender hos grundejere/Udlån til beboerindskud

Saldoen ultimo regnskabsåret svarer til den aktuelle restsum på tilgodehavender med nedskrivning af forventede tab på tilgodehavender baseret på historiske erfaringer.

Indskud i Landsbyggefonden

Saldoen skal i henhold til gældende regnskabsregler ikke indgå i kommunens balance, som følge af de meget gunstige lånevilkår.

Deponerede beløb

Den registrerede saldo ved regnskabsafslutningen svarer til det samlede beløb der er deponeret i forbindelse med optagelse af lån, garantistillelse eller indgåelse af lejemaal og leasingaftaler. Herudover fremtræder der for Herning Kommunes tilfælde, deponeringer i forbindelse med salg af energivirksomheder og indgåelse af OPP projekt.

Omsætningsaktiver - Varebeholdninger/-lagre

Til denne kategori hører forskellige typer af varebeholdninger f.eks. til brug i produktionen af serviceydelser.

Et krav for at indregne varebeholdninger og -lagre er at der er tale om større væsentlige varebeholdninger, hvor varerne forbruges i et andet regnskabsår end de er anskaffet i.

Alle varebeholdninger over 1 mill. kr. indregnes i Herning Kommunes regnskab.

Vareholdninger under 1 mill. kr. indregnes, såfremt der er væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år, og varelageret overstiger 100.000 kr.

Øvrige varebeholdninger udgiftsføres i takt med, at udgifterne afholdes.

Omsætningsaktiver - Fysiske anlæg til salg

Under denne funktion registreres f.eks. aktiver, hvor der er truffet beslutning om salg og hvor aktivet ikke længere anvendes direkte i serviceproduktionen. Aktiver til videresalg optages i balancen til kostpris tillagt eventuelle omkostninger. Er nettorealiseringsværdien lavere end kostprisen, foretages nedskrivning til denne lavere værdi. Der foretages ikke længere afskrivninger på aktiver til salg.

Herudover omfatter funktionen primært kommunens udstykkede og byggemodnede grunde. Disse er optaget til kostpris der ved regnskabsårets udgang reguleres med evt. op- og nedskrivninger, således at man på funktionen kan aflæse den samlede værdi af kommunens grunde.

Omsætningsaktiver - Tilgodehavender

Kortfristede tilgodehavender optages i balancen til nominel værdi. Eventuelle væsentlige tabsrisici på tilgodehavender omtales i kommunens fortegnelse over eventualforpligtelser.

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter optages i balancen under kortfristede tilgodehavender.

Omsætningsaktiver - VærdipapirerPantebreve

Saldoen svarer til det aktuelle resttilgodehavende.

Obligationer

Obligationer anskaffet i løbet af regnskabsåret måles til nominel værdi eller dagsværdi. Ved regn-

skabsårets afslutning sker en regulering til den officielle kursværdi pr. 31. december.

Likvide beholdninger

Saldoen består af kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutter samt obligationsbeholdninger. Den i regnskabet registrerede saldo er den registrerede saldo pr. 31. december.

Egenkapital

Egenkapitalen opdeles i følgende:

Modpost til takstfinansierede aktiver

Modpost til selvejende institutioners aktiver

Modpost til skattefinansierede aktiver

Reserve for opskrivninger

Balancekonto (egenkapital i øvrigt)

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser er ”resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes afståelse af fremtidige økonomiske fordele”. Disse indregnes i balancen, når:

Kommunen på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen

Eksempelvis kan nævnes indfrielse af garantier til enkeltpersoner, forpligtelser afledt af en retssag, erstatningskrav, miljøforurening eller som den største post, hensatte tjenestemandspensionsforpligtelser, hvor optagelse af forpligtelsen er obligatorisk.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til penge- og realkreditinstitutter m.v. optages med restgælden på balancetidspunktet.

Under langfristet gæld indregnes tillige den kapitaliserede værdi af fremtidige ydelser på finansielle leasingkontrakter.

Operationelt leasede aktiver, eksempelvis lejeaftaler der ikke har karakter af finansieringsaftaler, indregnes ikke under anlægsaktiver eller langfristet gæld. Sådanne aftaler optages i årsregnskabet fortegnelse over eventualforpligtelser i det omfang Kommunens opsigelsesvarsel overstiger 2 år. Optagelse i fortegnelsen sker med angivelse af den samlede lejebetaling i uopsigelsesperioden.

Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita m.v.

Alderssparefond og legater

Den indregnede nettosaldo svarer til fondens mellemregning med kommunen.

Deposita

Den registrerede nettosaldo svarer til de beløb, som kommunen har modtaget som kontante deposita.

Kortfristede gældsforpligtelser

Kortfristet gæld til penge- og realkreditinstitutter mv. optages med restgælden på balancetidspunktet.

Forud modtagne betalinger vedrørende indtægter i det efterfølgende år optages i balancen under kortfristet gæld.

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser

Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser herunder hensættelser til imødegåelse af tab på tilgodehavender og andre mulige forpligtelser indregnes ikke i balancen. Sådanne forpligtelser anføres i årsregnskabet fortegning over eventualforpligtelser.

For eventualforpligtelser herunder garantier og lignende, hvorpå der hviler aktuelle eller truende tabrisici, tilføjes bemærkning herom i tilknytning til forpligtelsen.

Afgivne garantier

Afgivne garantier indregnes ikke i balancen, men anføres i årsregnskabet fortegning over eventualforpligtelser, jf. omtalen ovenfor.

Eventualrettigheder

Eventualrettigheder herunder rente og afdragsfrie udlån eller andre udlån på særligt favorable vilkår indregnes ikke i balancen. Sådanne lån udgiftsføres

i resultatopgørelsen i det år, hvori lånet bevilges af Byrådet og optages i årsregnskabet fortegning over eventualrettigheder.

Periodisering

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører, uden hensyn til betalingstidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor varen eller ydelsen modtages eller arbejdet præsteres. Indtægterne er henført til det år, hvori retten erhverves eller optjenes.

Der er i regnskabsåret 2007 modtaget indtægter, der vedrører 2008. Disse indtægter optræder ikke i resultatopgørelsen 2007, men i den opgjorte likvide beholdning samt som en gældspost i balancen.

Moms/købsmoms

Kommunens drifts- og anlægsudgifter er opført excl. moms.

Vedrørende momsregistrerede virksomheder - forsyningsvirksomheder - sker mellemregningen med Told og Skat på kontoen vedrørende forskydninger i kortfristet gæld.

For at skabe konkurrenceneutralitet i forhold til det private erhvervsliv blev der fra 1985 indført en kommunalt finansieret udligningsordning. I forbindelse med finansieringsreformen er momsudligningsordningen ændret pr. 1. januar 2007, så der ikke længe opkræves et særligt momsbidrag, men sådan at kommunernes finansiering af momsrefusionen i stedet reguleres over bloktilskuddet.

Mill. kr.		Regnskab 2007	Korrigeret budget 2007
	A		
	DET		
	SKATTEFINANSIEREDE		
	OMRÅDE		
	Indtægter		
Note 1	30 Skatter	2.807,7	2.805,4
Note 2	29 Generelle tilskud	704,9	704,3
Note 3	29 Bidrag til momsudligning	-21,5	0,0
	Skatter og generelle tilskud i alt	3.491,1	3.509,7
Note 5	Driftsudgifter (excl. forsyningsvirksomheder, spildevand og renovation)		
	Økonomi- og Erhvervsudvalget:	-384,3	-429,8
	08 Driftsselskaber.	2,2	-1,2
	10 Dagtilbud for børn	8,1	7,5
	15 Kultur	-17,7	-18,6
	20 Administration	-376,9	-417,5
	Teknik- og Miljøudvalget:	-134,3	-140,2
	03 Kommunale ejendomme	-5,9	-4,7
	04 Grønne områder	-10,0	-13,3
	05 Miljøforanstaltninger	-3,6	-7,1
	08 Driftsselskaber	1,7	-1,6
	09 Trafik	-116,5	-113,5
	Byplanudvalget:	-15,9	-16,6
	03 Kommunale ejendomme	-0,5	-0,7
	04 Grønne områder	-15,4	-15,9
	Børne- og Familieudvalget:	-1.281,6	-1.292,4
	10 Dagtilbud for børn	-421,1	-421,8
	12 Folke- og ungdomsskoler	-667,7	-675,8
	16 Børn og familie	-192,8	-194,8
	Social- og Sundhedsudvalget:	-900,4	-892,9
	13 Handicap	-183,8	-185,2
	18 Ældre	-446,1	-429,5
	19 Sundhed	-270,5	-278,2
	Beskæftigelsesudvalget:	-561,0	-560,0
	17 Forsørgelse og beskæftigelse	-561,0	-560,0
	Kultur- og Fritidsudvalget:	-139,3	-147,6
	11 Idræt og fritid	-66,7	-70,5
	14 Biblioteker	-38,7	-42,3
	15 Kultur	-33,9	-34,8
	Driftsudgifter i alt	-3.416,8	-3.479,5

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift. Årets priser.

Mill. kr.	Regnskab 2007	Korrigeret budget 2007
Note 4	Renter:	18,8
	21 Renteindtægter	42,0
	22 Renteudgifter	-23,2
	23 Kurstab/kursgevinster	0,0
	Resultat af ordinær driftsvirksomhed	49,0
Note 6	Anlægsudgifter (excl. forsyningsvirksomheder, spildevand og renovation)	
	Økonomi- og Erhvervsudvalget:	42,8
	01 Byggemodning	40,6
	02 Arealerhvervelser/salgsindtægter	27,9
	11 Idræt og fritid	-1,3
	20 Administration	-25,0
	Teknik- og Miljøudvalget:	-107,7
	01 Byggemodning	-65,8
	03 Kommunale ejendomme	-13,5
	04 Grønne områder	-1,7
	05 Miljøforanstaltninger	-0,5
	09 Trafik	-26,2
	Byplanudvalget:	-18,5
	03 Kommunale ejendomme	-10,2
	04 Grønne områder	-0,2
	09 Trafik	-8,1
	Børne- og Familieudvalget:	-39,6
	10 Dagtilbud for børn	-5,4
	12 Folke- og ungdomsskoler	-34,2
	Social- og Sundhedsudvalget:	-134,8
	13 Handicap	-46,8
	18 Ældre	-88,0
	19 Sundhed	0,0
	Kultur- og Fritidsudvalget:	-47,3
	11 Idræt og fritid	-8,0
	14 Biblioteker	-0,9
	15 Kultur	-38,4
	Anlægsudgifter i alt	-305,7

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift. Årets priser.

Mill. kr.	Regnskab 2007	Korrigeret budget 2007
Resultat af det skattefinansierede område	-98,6	-256,7
Ekstraordinære poster		
Energihandel 2 (SO 24)	-180,6	-180,3
Resultat af det skattefinansierede område efter ekstraordinære udgifter/indtægter	-279,2	-437,0
B		
Note 8 06 SPILDEVAND		
Drift (indtægter - udgifter)	38,6	41,6
Anlæg (indtægter - udgifter)	-34,9	-39,7
Resultat af spildevand	3,7	1,9
C		
Note 8 07 RENOVATION		
Drift (indtægter - udgifter)	5,6	-3,2
Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	-3,7
Resultat af renovation	5,6	-6,9
Resultat af det takstfinansierede område	9,3	-5,0
RESULTAT I ALT A + B + C	-269,9	-442,0

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift. Årets priser.

Mill. kr.		Regnskab 2007	Korrigeret budget 2007
	Finansieringskilder		
	Resultat i alt, jf. resultatopgørelse	-269,9	-442,0
Note 11	Optagne lån (langfristet gæld)	134,5	224,7
	I alt	-135,4	-217,3
	Finansieringsanvendelse		
Note 11	Afdrag på lån (langfristet gæld)	-29,8	-29,8
Note 9	Ændring af kortfristede tilgodehavender og gæld	2,6	-45,8
Note 10	Ændring af langfristede tilgodehavender	-10,7	0,9
	I alt	-37,9	-74,7
	Ændring af likvide aktiver	-173,3	-292,0
	Kursregulering vedr. likvide aktiver	-6,3	
	Ændring af likvide aktiver (Se finansiel status)	-179,9	

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift. Årets priser.

Mill. kr.		Primo 2007	Ultimo 2007
	ANLÆGSAKTIVER		
	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde og bygninger	1.768,5	1.808,2
	Tekniske anlæg mv.	689,0	699,9
	Inventar	8,5	8,6
	Anlæg under opførelse	342,1	395,3
	I alt	2.808,1	2.912,0
	Finansielle anlægsaktiver		
Note 10	Langfristede tilgodehavender	753,7	753,7
Note 8	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	5,5	-3,7
	I alt	759,2	750,0
	ANLÆGSAKTIVER I ALT	3.567,3	3.662,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER		
	Varebeholdninger	0,0	1,7
Note 7	Fysiske anlæg til salg (jordforsyning)	102,6	115,8
	Tilgodehavender	232,6	262,3
	Værdipapirer (obl., pantebreve, aktier mv.)	732,6	724,8
	Likvide beholdninger	156,8	-3,0
	I alt	1.224,6	1.101,6
	AKTIVER I ALT	4.791,9	4.763,6
	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	671,4	655,0
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	144,9	140,8
	Modpost for skattefinansierede aktiver	2.094,3	2.233,6
	Reserve for opskrivninger	0,0	0,0
Note 12	Balancekonto	510,1	452,0
	I alt	3.420,7	3.481,4
Note 16	HENSATTE FORPLIGTELSER	261,8	277,8
Note 11	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSER	524,7	625,8
Note 9	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA MV.	19,8	24,3
Note 9	KORTFRISTEDE GÆLDFORPLIGTELSER	564,9	354,3
	PASSIVER I ALT	4.791,9	4.763,6

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift.

Mill. kr.		Regnskab 2007
	A	
	DET	
	SKATTEFINANSIEREDE	
	OMRÅDE	
	Indtægter	
Note 1	Skatter	2.807,7
Note 2	Generelle tilskud mv.	683,4
	Indtægter i alt	3.491,1
	Omkostninger	
	Økonomi- og Erhvervsudvalget	-376,8
	Teknik- og Miljøudvalget	-156,4
	Byplanudvalget	-23,5
	Børne- og Familieudvalget	-1.323,4
	Social- og Sundhedsudvalget	-899,5
	Beskæftigelsesudvalget	-564,7
	Kultur- og Fritidsudvalget	-180,6
	Driftsudgifter i alt	-3.524,9
	Resultat før finansiering	-33,8
Note 4	Renter mv.	36,1
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	2,3
	Ekstraordinære poster	
	Energihandel 2 (SO 24)	-180,6
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE	-178,3
	OMRÅDE	
	B	
	FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	
Note 8	Driftsudgifter (netto)	14,7
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	14,7
	C	
	RESULTAT I ALT (A + B)	-163,6

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift. Årets priser.

Mill. kr.		Regnskab 2007
Pengestrømme fra driften		
	Årets resultat jf. resultatopgørelsen	-163,6
	Regulering for afskrivninger	91,1
	Regulering for leasingafdrag	12,2
	I alt	-60,3
Pengestrømme vedr. anlæg		
	Investeringer i materielle anlægsaktiver	-169,7
	Jordforsyning, netto	-39,8
	I alt	-209,5
Pengestrømme vedr. finansiering		
	Forøgelse af finansielle anlægsaktiver	-0,1
	- heraf (netto)nedskrivninger (ikke-likvide bevægelser)	-11,2
	Forøgelse af langfristet gæld	101,0
	- heraf ikke-likvide bevægelser	3,7
	Formindskelse af kortfristet gæld mv.	-25,5
	- heraf ikke-likvide bevægelser	57,8
	Forøgelse af kortfristede tilgodehavender	-29,7
	- heraf ikke-likvide bevægelser	-0,2
	Forøgelse af værdipapirbeholdning	-12,4
	- heraf opskrivninger af aktiver og indskud mv. (ikke-likvide bevægelser)	6,5
	I alt	89,9
	Ændring af likvide aktiver	-179,9
	Likvide aktiver primo (incl. obligationer)	504,6
	Likvide aktiver ultimo (incl. obligationer)	324,7
		-179,9

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift.

Mill. kr.

**OMREGNINGSTABEL
FRA REGNSKABSOPGØRELSE
TIL RESULTATOPGØRELSE**

Årets resultat efter regnskabsopgørelsen

+ aktiverede anskaffelser

÷ af- og nedskrivninger

+ regulering af leasingforpligtelse

Årets resultat ifølge resultatopgørelsen

Regnskab
2007

-269,9

209,6

-91,1

-12,2

-163,6

2007 er det fjerde år, hvor der udarbejdes to regnskaber for kommunen.

Der er dels udarbejdet **regnskabsopgørelsen**, som er det traditionelle udgiftsbaserede regnskab, som viser resultatet af årets skatteindtægter og udgifter. Resultatet heraf kan således sammenlignes med tidligere års regnskabsafregninger.

Herudover er der **resultatopgørelsen**, der er et omkostningsbaseret regnskab, der i store træk ligner et regnskab aflagt efter årsregnskabsloven med periodisering og udgifter og indtægter.

Sammenhængen mellem resultatet af regnskabsopgørelser kan vises som i ovenstående omregningstabel fra regnskabsopgørelse til resultatopgørelse.

Som det fremgår, er årets resultat efter **regnskabsopgørelsen** et underskud på 269,9 mill. kr.

I forbindelse med udarbejdelse af resultatopgørelsen er der aktiveret diverse anskaffelser i 2007 mv. med i alt 209,6 mill. kr., som derfor skal tillægges resultatet.

For 2007 er der dog indregnet afskrivninger på aktiver, der er aktiveret i indeværende og tidligere år med i alt 91,1 mill. kr., samt regulering af leasingforpligtelse mv. på 12,21 mill. kr., således at årets resultat opgjort efter omkostningsbaserede principper (**resultatopgørelsen**) bliver et underskud på 163,6 mill. kr.

Mill. kr.	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg mv.	Inventar mv.	Materielle anlægsaktiver under udførelse mv.	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris pr. 01.01.2007 *)	1.950,9	1.031,3	14,9	342,1	0,0	3.339,2
Tilgang	61,7	27,2	3,9	105,5	0,0	198,3
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overført	37,6	14,7	0,0	-52,3	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2007	2.050,2	1.073,2	18,8	395,3	0,0	3.537,5
Opskrivninger 01.01.2007	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets opskrivninger	0,0	21,0	0,0	0,0	0,0	21,0
Opskrivninger 31.12.2007	0,0	21,0	0,0	0,0	0,0	21,0
Ned- og afskrivninger 01.01.2007	-182,4	-342,4	-6,3	0,0	0,0	-531,1
Årets afskrivninger	-59,6	-30,1	-3,9	0,0	0,0	-93,6
Årets nedskrivninger	0,0	-21,8	0,0	0,0	0,0	-21,8
Af- og nedskrivninger, afhændede aktiver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ned- og afskrivninger 31.12.2007	-242,0	-394,3	-10,2	0,0	0,0	-646,5
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2006	1.808,2	699,9	8,6	395,3	0,0	2.912,0
Samlet ejendomsværdi 01.01.2007	2.443,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2.443,2
Finansielt leasede aktiver udgør	0,0	1,8	1,6	0,0	0,0	3,4
Værdi af aktiver tilhørende selvejende institutioner	136,2	4,5	153,5	0,0	0,0	294,2
Afskrivning (over antal år)	25 - 50	5 - 100	3 - 10			

Positive tal angiver indtægter/aktiver. Negative tal angiver udgifter/gæld.

1. Skatter

Herning Kommune valgte at selvbudgettere de kommunale indkomstskatter for 2007.

Den 30. maj 2006 vedtog Folketinget en større lov-pakke – den kommunale finansieringsreform, der indebærer en væsentlig omlægning af den kommunale finansiering og udligning med virkning fra den 1. januar 2007. Der indgår følgende hovedpunkter i reformen:

- Omlægnings i skatter
- En reform af tilskuds- og udligningsystemet
- Forskellige forenklinger og tilpasninger
- Overgangsordninger

Omlægning i skatter

Sundhedsbidrag

Det fremgår af lov 514 af 7. juni 2006, at der samtidig med afskaffelsen af amtsskatterne indføres et sundhedsbidrag på 8 procent i den statslige indkomstbeskatning.

Indkomstskatter

Kommunerne får tilført den del af amtsskatterne, som ikke bliver omlagt til et sundhedsbidrag. Kommunerne vil i 2007 i gennemsnit kunne forhøje kommuneskatten med 3,93 procentpoint.

Ejendomsskatter

Kommunerne får overført den amtskommunale grundskyld. Dette er ensbetydende med, at kommunerne fremover kan udskrive grundskyld inden for intervallet 16-34 promille, ligesom den særlige grundskyld for landbrug og skovbrug omlægges på det nuværende niveau.

Samtidig overføres amternes ret til at opkræve dækningsafgift af offentlige ejendomme til kommunerne. Promillesatsen for samtlige offentlige ejendomes grundværdi fastsættes på det niveau, der i dag gælder for ejendomme, der ikke er statslige.

Ordningen med indefrysning af ejendomsskatter videreføres uændret.

Dækningsafgift af forretningsejendomme kan højst opkræves med et provenu svarende til den samlede opkrævning for de gamle kommuner i 2006.

Ejendomsværdiskat, skat af aktieindkomster og pensionsafgifter omfordeles

Ejendomsværdiskat, skat af aktieindkomster og pensionsafgifter omfordeles, så provenuet fordeles i forhold til indbyggertal. Dette gøres ved, at kom-

munernes andel af disse skatteindtægter overgår til staten med kompensation til kommunerne over bloktilskuddet. Omlægningen til bloktilskud svarer til en 100% udligning af disse skatteindtægter. Med ordningen sker der en forenkling i forhold til i dag, hvor skatteindtægterne er delt mellem forskellige myndigheder.

Ophævelse af sondringen mellem selvangiven og lignet indkomst

Den hidtidige sondring mellem selvangiven og lignet indkomst ophæves som følge af ligningsopgavens overførsel til staten, således at der fremover udlignes på den lignede indkomst.

De samlede skatteindtægter beløber sig til godt 2,8 mia. kr. og kan specificeres således:

Mill. kr. - i årets priser -	2007
Kommunal indkomstskat, forskudsbeløb	2.572,8
Indkomstskat af aktieselskaber, forskudsbeløb	65,4
Grundskyld mv.	168,2
Pensionsordninger, forskudsbeløb	1,3
I alt	2.807,7

2. Generelle tilskud mv.

De generelle tilskud mv. i 2007 fordeles sig således:

Mill. kr. - i årets priser -	2007
Statstilskud	270,8
Kommunal udligning og efterreguleringer	523,9
Udligning af selskabsskat	4,1
Udligning vedrørende udlændinge	-10,1
Kommunalt grundbidrag til regionerne	-92,1
Kommunalt udviklingsbidrag	-9,2
Det særlige tilskud på ældreområdet	14,1
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	3,4
I alt	704,9

3. Bidrag til momsudligning

Indenrigsministeriet refunderer kommunernes udgifter til købsmoms. Ordningen tilsigter, at kommunal egenproduktion - der typisk er moms fritaget -

ikke begunstiges konkurrencemæssigt i forhold til tilsvarende momsbelagte leverancer fra private erhvervsdrivende.

I forbindelse med finansieringsreformen er momsudligningsordningen ændret pr. 1. januar 2007, så der ikke længere opkræves et særligt momsbidrag, men sådan at kommunernes finansiering af momsrefusionen i stedet reguleres over bloktilskuddet.

I forbindelse med ændringen blev tilføjet, at kommunerne bl.a. skulle foretage en årlig afregning af den momsrefusion, der er modtaget for anlæg, der efterfølgende er solgt. Denne omlægning har betydet, at Herning Kommune i 2007 har tilbagebetalt 20 mill. kr. vedrørende salg af kommunens udstykninger til bolig og erhvervsformål.

4. Renter og kurstab

Den samlede rentekonto viser en nettoindtægt på 36,1 mill. kr. i 2007. Disse indtægter kan specificeres således:

Mill. kr. - i årets priser -	2007
Likvide midler, deponerede beløb samt obligationer	61,4
Kort- og langfristede tilgodehavender	1,9
Langfristet gæld	-23,0
Kurstab	-4,2
I alt	36,1

5. Ordinær driftsvirksomhed

Udgifterne er nettodriftsudgifter efter fradrag af refusioner på kulturområdet og det sociale område samt øvrige driftsindtægter såsom lejeindtægter, indtægter fra dagpengefonden og betaling for ophold på plejehjem og i daginstitutioner.

Nettodriftsudgifterne på det skattefinansierede område er i 2007 3.416,8 mill. kr. Pris- og lønudviklingen fra 2006 til 2007 skønnes (marts 2008) at udgøre 3,6%. Der er i det vedtagne budget 2007 regnet med en pris- og lønudvikling på 3,2%.

Set under ét er der vedrørende den skattefinansierede driftsvirksomhed et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 62,7 mill. kr. En stor del af dette beløb vil blive søgt overført til 2008.

6. Anlægsudgifter/indtægter

Nettoanlægsudgifterne på det skattefinansierede område, incl. byggemodningsudgifter, udgør 209,0 mill. kr. Der er budgetteret med 305,7 mill. kr., men de endnu ikke afholdte udgifter søges overført til 2008 eller senere.

Udgifterne fordeler sig således brutto:

Der er anlægsindtægter på 180,0 mill. kr., hvoraf 42,1 mill. kr. vedrører salg af jord og bygninger.

Anlægsudgifterne i 2006 andrager 424,0 mill. kr., og heraf kan 23,6 mill. kr. henføres til køb af jord og bygninger.

Af større udgifter/investeringer kan nævnes:

Trafik og infrastruktur tegner sig for en mængde større og mindre anlægsarbejder, som tilsammen beløber sig til godt 17,8 mill. kr., bl.a. forlængelsen af Dronningens Boulevard til Studsgård, som har kostet 8,1 mill. kr.

Til arbejder på folkeskolerne er der brugt i alt 28,0 mill. kr., hvoraf der til IT-satsning i folkeskolen, infrastruktur og nye pc'er er anvendt 10,4 mill. kr., og til renovering af naturfagslokaler er der afholdt 2,5 mill. kr. Om- og udbygning på Hammerum Skole beløber sig til 7,6 mill. kr.

På handicapområdet har der i 2007 været udgifter for 43,2 mill. kr., hvoraf arbejder vedr. Mosaikken og Rosenholm alene tegner sig for 39,3 mill. kr.

Udgifterne til ombygning af ældreboligerne på Vesterled beløber sig til 27,9 mill. kr., Der skal dog fratregges værdien af grund og bygninger, så nettoudgiften bliver 14,3 mill. kr. Udgiften til boligdelen på Birketoft beløber sig til 13,6 mill. kr., mens der er brugt 23,0 mill. kr. vedr. Søglimt i Sunds.

Endelig er der på det kulturelle område brugt 21,3 mill. kr. til Kunstens Hus samt 8,8 til udbygningen af Fermaten.

Set under ét er der vedrørende den skattefinansierede anlægsvirksomhed et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 96,7 mill. kr. Dette beløb søges overført til 2008.

7. Fysiske anlæg til salg

Der er ultimo 2007 registreret en værdi på 1,1 mia. kr. vedrørende omsætningsaktiver mod 1,2 mia. kr. Primo.

Saldoen fordeler sig med 1,7 mill. kr. vedr. varebeholdninger, 115,8 mill. kr. vedrørende grunde og bygninger til videresalg, tilgodehavender på 262,3 mill. kr. samt 721,8 mill. kr. vedrørende værdipapirer mv.

8. Det takstfinansierede område

Forsyningsområdet omfatter spildevandsanlæg, renovation mv. og biomasse, idet gas, el, varme og vand med virkning fra 1. januar 2000 er udskilt fra den kommunale forvaltning og etableret i selskabsform som EnergiGruppen Jylland A/S.

Spildevandsanlæg og renovation mv. skal økonomisk hvile i sig selv, og det enkelte års overskud eller underskud opsamles på udlægskonti i den finansielle status, hvor udlæggene er specificeret. Som hovedregel belastes eller godskrives virksomhedernes regnskaber en beregnet rente.

Indenrigsministeriet har i 1991 fastsat regler vedrørende kommunens eventuelle gæld til forsyningsvirksomhederne og forrentningen af mellemværende mellem kommunen og den enkelte forsyningsvirksomhed gældende fra og med regnskabsåret 1992.

Kommunens eventuelle gæld til forsyningsvirksomhederne brutto må ved regnskabsårets udgang ikke overstige kommunens likviditet tillagt en beregnet kassekreditmulighed. En gæld til f.eks. biomasseområdet kan således ikke modregnes i et tilgodehavende hos renovationsområdet. Herning Kommune opfylder dette krav ved udgangen af 2007.

Ved udgangen af 2007 har Herning Kommune en samlet gæld til det takstfinansierede område på 3,7 mill. kr.

9. Kortfristede tilgodehavender/gæld

Den samlede kortfristede formue/gæld udviser ultimo 2007 en nettogæld på 116,3 mill. kr. mod en nettogæld på 352,0 mill. kr. primo 2007. Forskellen på 235,7 mill. kr. kan henføres til:

	Mill. kr.
Supplementsposter, ændring i mellemregning mellem regnskabsårene:	
Nettoudgifter i 2006/07, betalt i 2007	-144,1
Nettoudgifter i 2007/08, betalt i 2008	<u>267,6</u>
	123,5
Betalingskontrol, forudbetalte udgifter, gæld til staten, kursjusteringer, afregning m.m.	-322,9
Kassekreditter og byggelån	-32,1
Øvrige mellemværender med staten, kommuner og borgere, tilgodehavende forøget, netto	<u>-4,2</u>
I alt finansieringsoversigten	-235,7
Hertil posteringer på egenkapitalen	<u>-56,0</u>
Netto	<u>-291,7</u>

10. Langfristede tilgodehavender

Ifølge den finansielle status udgør kommunens langfristede tilgodehavender 1.151,0 mill. kr. mod et tilgodehavende primo 2007 på 1.138,5 mill. kr. - incl. pantebreve, aktier og andelsbeviser på 397,2 mill. kr. - altså en forøgelse i 2007 på 12,5 mill. kr. Herfra skal trækkes posteringer direkte på egenkapitalen på 79,7 mill. kr., således at den samlede formindskelse beløber sig til 67,2 mill. Kr.

	Mill. kr.
Pantebreve	4,2
Aktier og andelsbeviser	8,2
Andre udlån og tilgodehavender	1,7
Deponeringer i forbindelse med den endelige afregning vedrørende energihandlerne	<u>-81,3</u>
I alt	<u>-67,2</u>

11. Langfristet gæld

Som det fremgår af nedenstående tabel er den langfristede gæld forøget med 101,1 mill. kr. fra 2006 til 2007.

Mill. kr.	2007	2006	Forskel
Selvejende institutioner	28,7	32,8	-4,1
Skattefinansieret område	594,7	486,1	108,6
Finansielt leasede aktiver	2,4	5,8	-3,4
I alt	625,8	524,7	101,1

Der er i 2007 optaget nye lån på ialt 135,6 mill. kr. vedrørende Vesterled, Skovlyset, Vestergade 100, Mosaikken og Rosenlund. Der er ikke optaget lån på basis af låneberettigede udgifter i regnskabsåret.

Lånebyrden er herefter 7.431 kr. pr. indbygger.

Den samlede restgæld vedrørende ældreboliglån udgør pr. 31/12-2007 294,4 mill. kr.

Herning Kommune har swap-aftaler vedrørende 2 lån, som er indgået i forbindelse med lånekonverteringer i 2002. Swap-aftalerne er indgået med Nordea.

	Restgæld - mill. kr. -	Udløb	Rente
Lån nr. 1	79,4	2020	5,0
Lån nr. 2	53,4	2019	3,4

I forbindelse med kommunesammenlægningen overtog Herning Kommune i henhold til delingsaftalen 8 lån fra det tidligere Ringkjøbing Amt., i alt 116,3 mill. kr.

Der foretages i løbet af 2008 en efterregulering, således at Herning Kommune kun skal overtage 71,38% af denne langfristede gæld.

Gælden ultimo 2007 er derfor justeret med en negativ post på 33,3 mill. kr.

12. Bevægelser på balancekontoen

Er ændret således:

Saldo pr. 1. januar 2007 510,1 mill. kr.

Resultat i alt, se resultatopgørelsen -269,9 mill. kr.
heraf forsyningsvirksomhedernes overskud, der er overført til de særlige udlægskonti, se note 8 -9,3 mill. kr.
Resultat af det skattefinansierede område -279,2 mill. kr.
230,9 mill. kr.

Direkte posteringer på balancekontoen:

Ændringer i kortfristede tilgodehavender mv. 86,4 mill. kr.

Aktier og andelsbeviser samt langfristede tilgodehavender iøvrigt 79,7 mill. kr.

Forskydning vedr. kortfristet gæld -95,9 mill. kr.

Øvrige 150,9 mill. kr.

Saldo pr. 31. december 2007 452,0 mill. kr.

13. Garantiforpligtelser

Garantierne vedrører hovedsageligt almennyttige boliger og andelsboliger m.fl. - herunder regantier for statsgaranterede lån - i henhold til lov om boligbyggeri samt Naturgas Midt/Nord I/S. Forpligtelsen pr. 31. december 2006 udgør i alt 1.193,5 mill. kr.

Øvrige garantiforpligtelser - blandt andet garanti i forbindelse med selvejende institutioners låntagning - er næsten alle henregnet til kommunal låntagning og har formindsket kommunens låneadgang i de enkelte år.

14. Eventualrettigheder

Eventualrettigheder vedrører lån ydet til undervisningsinstitutioner, haller og foreninger. Lånene udgør 47,3 mill. kr. og er rente- og afdragsfrie så længe aktivet, til hvilket lånet er ydet, anvendes på samme måde som på långivningstidspunktet. Lånene er ikke optaget i den finansielle status.

Kommunen har ligeledes ved gaveskøde overdraget arealer til undervisningsinstitutioner med flere. Ved eventuel salg eller anden anvendelse er kommunen berettiget til at kræve ejendommen tilbageskødet mod at yde godtgørelse for eventuelle bygninger. Værdien i alt på overdragelsestidspunktet udgjorde 30,5 mill. kr.

15. Lejeforpligtelser

Kommunens lejeforpligtelser fordeler sig således:

Leje af administrationsbygninger mv.:

Torvekonsortiet, 1. etape	32,2 mill. kr.
Hedebankbygningen	1,5 mill. kr.
Øvrige	58,4 mill. kr.
Leje af bybusterminal	<u>0,9 mill. kr.</u>

93,0 mill. kr.

16. Pensionsforpligtelser

Hovedparten af kommunens medarbejdere er sikret ret til en pensionsordning i henhold til gældende aftale eller overenskomst.

Kommunens tjenestemænd har ret til at få udbetalt pension af kommunen, når de pensioneres. Alle tjenestemandspensioner er dækket ved forsikring i Kommunernes Pensionsforsikring.

For overenskomstansatte med ret til pensionsordning indbetales der pensionsbidrag til pensionskasser. Pensionsordningen er herefter et spørgsmål mellem den pågældende og pensionskassen.

Beløbet udgør ultimo 2007 274,5 mill. kr.

Netto drifts- og anlægsudgifter i årets priser

Mill. kr.	2007
<i>Det skattefinansierede område</i>	
DRIFT	-3.416,8
ANLÆG	-209,0
I alt	-3.625,8
<i>Det takstfinansierede område</i>	
DRIFT	44,2
ANLÆG	-34,9
I alt	9,3
DRIFT i alt	-3.372,6
ANLÆG i alt	-243,9
Total	-3.616,5

Mill. kr.	2007
<i>Resultatopgørelsen</i>	
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	110,4
Resultat af det skattefinansierede område excl. ekstraordinære poster	-98,6
Ekstraordinære poster	-180,6
Resultat af det skattefinansierede område incl. ekstraordinære poster	-279,2
<i>Finansiel status</i>	
Likvide aktiver	324,7
Kortfristede tilgodehavender/gæld	-116,3
Langfristede tilgodehavender	1.151,0
Udlæg vedr. jordforsyning	
Grunde og bygninger til videresalg	115,8
Langfristet gæld	-625,8

Positive tal angiver indtægter/aktiver. Negative tal angiver udgifter/gæld. Årets priser.

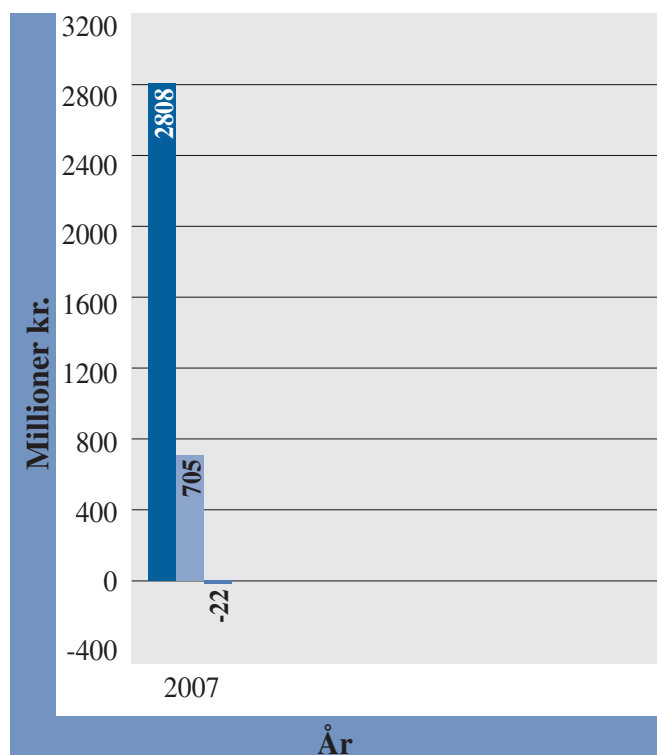
Det takstfinansierede område

Mill. kr.	2007
<i>Resultatopgørelsen</i>	
Spildevand	3,7
Renovation (excl. tilskud til Modtagestation Vestjylland I/S og Modtageplads ved Genbrugspladsen indtil hhv. 2000 og 1998)	5,6
<i>Finansiel status</i>	
<i>Kommunens udlæg vedrørende området:</i>	
Spildevandsanlæg	-24,5
Renovation mv.	20,9
Biomasse	-0,1

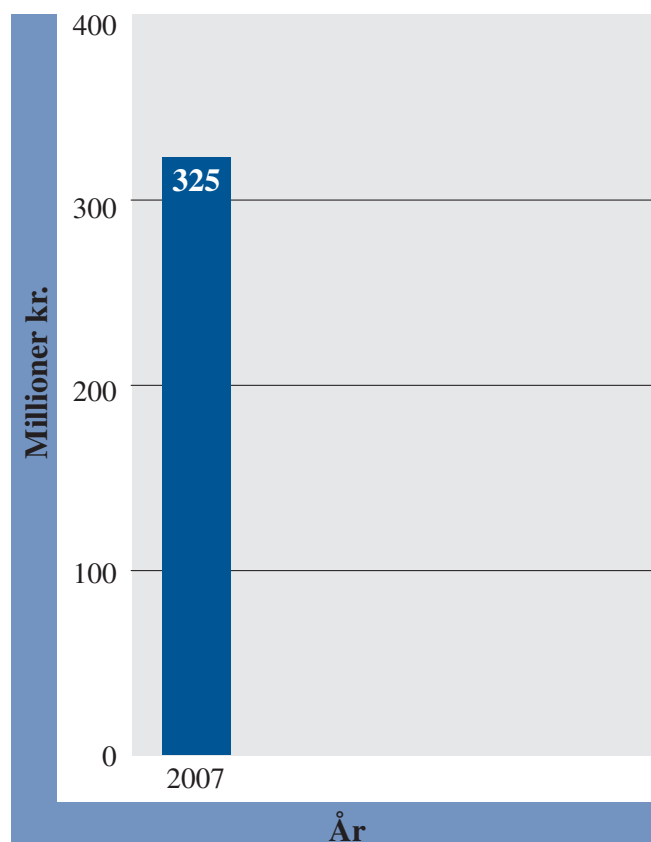
Positive tal angiver indtægter/aktiver. Negative tal angiver udgifter/gæld. Årets priser.

Skatter, generelle tilskud og momsudligning

- Skatter
- Generelle tilskud
- Momsudligning

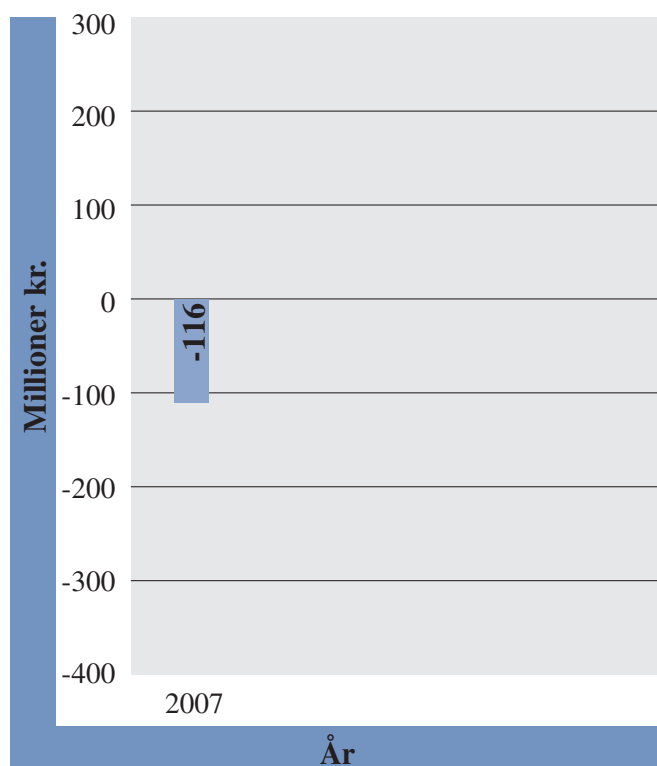

Likvide aktiver

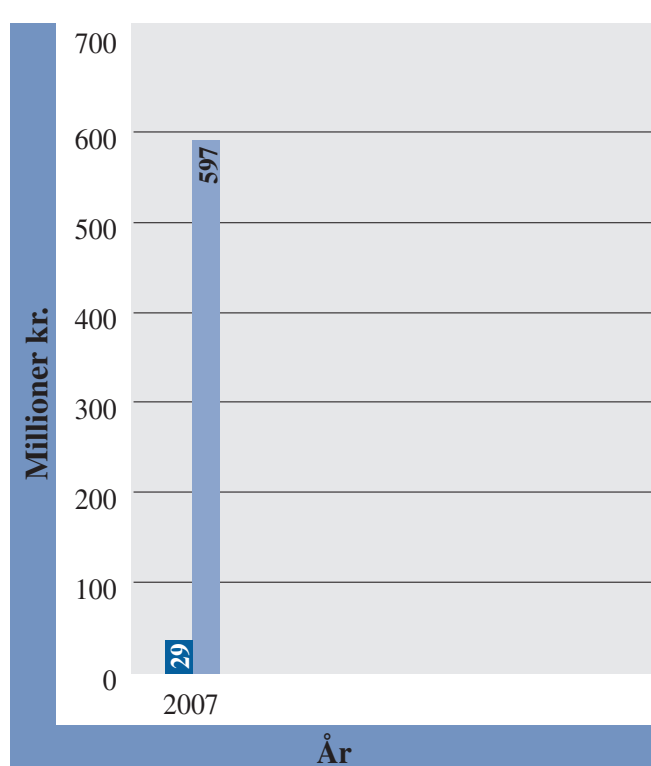
Kortfristet formue/gæld

- Kortfristet gæld
- Kortfristet formue

Langfristet gæld

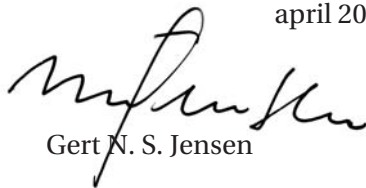
- Selvejende institutioner
- Skattefinansieret område

Mill. kr.	Regnskab 2007	Korrigeret budget 2007
DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE		
Indtægter		
Skatter	2.807,7	2.805,4
Generelle tilskud	704,9	704,3
Bidrag til momsudligning	-21,5	0,0
Indtægter i alt	3.491,1	3.509,7
Driftsudgifter		
Kurstab	-3.416,8	-3.479,5
Renter	-4,2	0,0
Anlægsudgifter	40,3	18,8
Byggemodning	-195,7	-280,5
	-13,3	-25,2
Lån vedr. skattefinansieret område	134,5	224,7
Afdrag på lån vedr. skattefinansieret område	-29,8	-29,8
Ændring af kortfristede tilgodehavender/gæld	2,6	-45,8
Ændring af langfristede tilgodehavender	-10,7	0,9
Resultat af det skattefinansierede område excl. ekstraordinære poster	-2,0	-106,7
Ekstraordinær post vedr. energihandel 2	-180,6	-180,3
Resultat af det skattefinansierede område incl. ekstraordinære poster	-182,6	-287,0
DET TAKSTFINANSIEREDE OMRÅDE		
Forsyningsvirksomheder, drift og anlæg	9,3	-5,0
Resultat af det takstfinansierede område	9,3	-5,0
Forbrug/forøgelse af likvide aktiver	-173,3	-292,0

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift.

Herning Kommune, økonomisk afdeling
april 2008

Gert N. S. Jensen

Erik Hattens

Foranstående regnskab tiltrædes

HERNING BYRÅDS ØKONOMI- OG ERHVERVSUDVALG

21. april 2008

Lars Krarup

Erik Dag Nielsen

Jens Ove Kjeldsen

Knud Nielsen

Johannes Poulsen

Martin Damholdt

Ulrik Hyldgaard

Byrådets møde, den 29. april 2008

/Ole Jespersen

Revisionspåtegning:

Byrådet

Lars Krarup, borgmester (V)
Birgit Jonassen, 1. viceborgmester (O)
Finn Stengel Petersen, 2. viceborgmester (A)
Karin Kirk (V) (sygemeldt fra 6/11-2007)
John Thomsen (V)
Johannes Poulsen (B)
Martin Damholdt (V)
Christian Gregersen (V)
Christian Hæsum (V)
Knud Nielsen (A)
Lone Nielsen (V)
Arulanantharajah Thillainadarasa (UP)
Villy Sørensen (A)
Ulrik Hyldgaard (V)
Jens Ove Kjeldsen, (Q)
Christian Bjerre (K)
Peter Villadsen (F)
Erik Dag Nielsen (C)
Kurt H. Jørgensen (B)
Christen Dam Larsen (V)
Knud B. Troelsen (V)
Søren Green (V)
Poul Merrild (V)
Torkil Kvartborg (V)
Arne Thomsen (V)
Tina Mailil Søndergaard (V)
Jens Kirkeby (V)
Joan Hansen (V)
Per Sørensen (V)
Jørgen Chr. Jørgensen (V)
Ingelis Sander (V)
Natascha Joof (V) (stедfortræder for Karin Kirk fra 6/11-2007)

Direktionen

Ole Jespersen
Kommunaldirektør

Gert N. S. Jensen
Økonomidirektør

Jan Møller Iversen
Direktør for By, Erhverv og Kultur

Erik Kaastrup-Hansen
Socialdirektør (til 31/3-2008)

Leif Westmark
Direktør for Social, Sundhed og Beskæftigelse (fra 1/4-2008)

Knud Jensen
Børn og Ungedirektør

Jørgen Marstrand
Teknisk direktør

Revision

BDO Kommunernes Revision

